

**ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА
ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ**

април, 2022. године

САДРЖАЈ

1. УВОД	3
1.1. Правни основ	4
1.2. Стратешки оквир	6
1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину	6
1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2021. години	7
1.4.1. Мера подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности	7
2. АНАЛИЗА СТАЊА	9
2.1. Основни подаци о граду	9
2.2. Тренутно стање привреде града Ниша	9
2.3. Стање на тржишту рада	9
3. НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА	11
3.1. Припрема	19
3.2. Спровођење	19
4. МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ	20
4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе	20
4.1.1. Мера подстицања конкурентности микро, малих и средњих предузећа и предузетника у виду државне помоћи мале вредности	21
4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ)	22
4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије града Ниша	23
4.1.4. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана	24
4.1.5. Јавно приватно партнерство за расвету	24
4.1.6. Капитални и инфраструктурни пројекти које реализације Канцеларија за локални економски развој	25
4.1.7. Развојни домаћи и међународни пројекти	36
4.1.8. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања	44
4.1.9. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша	46
4.1.10. Подстицање развоја пољопривреде	47
4.1.11. Нефинансијска подршка почетницима у пословању	47
4.2. Подстицање запошљавања	48
4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године	48
4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша	49
4.3. Привлачење инвестиција	50
4.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша	51
4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности	54
4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања	55
4.3.4. Директне инвестиције	56
4.3.5. Потенцијалне инвестиције	63
5. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА	63
6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2022. ГОДИНУ	64
6.1. Подстицање конкурентности	64
6.2. Подстицање запошљавања	64
6.3. Привлачење инвестиција	64

На основу члана 20. став 1. тачка 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др.закон, 47/2018 и 111/2021 – др.закон), члана 11. став 2. и члана 17. Закона о улагањима ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) и члана 21. став 1. тачка 7. и члана 37. став 1.тачка 5. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019), Скупштина Града Ниша, на седници одржаној дана 31.5. 2022. године, доноси

ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ

1. УВОД

Локални економски развој представља процес промена у којем партнери из јавног, приватног и цивилног сектора заједнички препознају проблеме у привредном, локалном и ширем окружењу и настоје да, кроз програме и политике које спроводе, створе боље услове за развој привреде, односно економски раст и отварање нових радних места, а самим тим и за побољшање квалитета живота свих људи у локалној заједници. Сврха локалног економског развоја је развијање економског капацитета локалног подручја у циљу стварања основе за економски напредак. Кроз овај процес јавни, приватни и непрофитни сектор заједно раде на креирању бољих услова за економски развој и осигурање веће запослености. Циљ је подстакнути конкурентност и тако допринети одрживом развоју.

Нишка привреда у последњих неколико година, ушла је у стабилнији ритам развоја, о чему сведоче и запосленост и стандард становника у глобалу. На овакав тренд свакако је утицала државна економска политика, али је сигурно евидентан и велики помак када је у питању политика локалног економског развоја. Бројни инвеститори, како домаћи, тако и страни, Град Ниш сматрају градом са повољним пословним окружењем, а уједно Ниш је у досадашњој сарадњи показао висок ниво одговорности у специфичном партнерском односу са компанијама које имају намеру да отпочну пословање у Нишу или већ извесно време послују у нашем граду. Због своје озбиљности и помоћи коју континуирано пружа привреди, Канцеларија за локални економски развој (КЛЕР), је проглашена најбољом канцеларијом за локални економски развој у Републици Србији. Осим КЛЕР-а, који даје печат повољном институционалном амбијенту града Ниша, значајна је и улога Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, Регионалне развојне агенције Југ и у новије време Научно технолошког парка. Из године у годину, град Ниш настоји да максимално искористи основне компаративне предности које могу имати позитиван утицај на привредни развој Града, а то су: географске (повољан географски положај и повољна клима), научно-истраживачке (Универзитет, Научно технолошки парк), институционалне (мрежа институција које директно утичу на развој привреде – КЛЕР, РПК, РРА Југ), инфраструктурне и др.

Локални економски развој представља потребу и развојни приоритет сваког града, што је дефинисано и Планом развоја града Ниша за период од 2021-2027. године. Циљ ових активности је привредно конкурентнија и јача локална заједница и стварање бољих услова за развој привреде и економски раст, запошљавање, промоцију локалних услуга према привреди, уклањање баријера за пословање на локалном нивоу, унапређење сарадње локалне самоуправе са привредом, брендирање и боље позиционирање града и генерално унапређење животног стандарда становника локалне заједнице. Локални економски развој данас заузима значајно место у политици града Ниша који константно ослушкије потребе привреде јер је задовољна и успешна привреда приоритет рада локалне самоуправе будући да од тога зависе радна места и квалитет живота у свакој заједници.

Доношење Програма локалног економског развоја обавеза је локалне самоуправе на основу законске регулативе, као и дефинисаних стратешких циљева утврђених Планом развоја града Ниша за период 2021-2027. године (Службени лист Града Ниша бр. 36/2021), који је кrovni

стратешко-развојни документ. Град Ниш у континуитету доноси Програм локалног економског развоја, почев од 2017. године. Изузетак је била 2020. година када због епидемије изазване вирусом covid-19 мере подршке привреди кроз ПЛЕР нису реализоване иако су биле предвиђене, а средства опредељена. У току 2021. године град Ниш кроз мере предвиђене Програмом локалног економског развоја помагао је 93 привредна субјекта, што кроз доделу бесповратних средстава, што кроз плаћање камате на кредите код пословних банака. Намера града Ниша је да и у овој години помогне микро, малим, средњим предузећима и предузетницима, тимовима, као и онима који су почетници у пословању, управо кроз реализацију мера подршке коју дефинише Програм локалног економског развоја за 2022. годину. За реализацију ових мера, као и раније, задужена је Канцеларија за локални економски развој.

На основу Закона о улагањима, Канцеларија за локални економски развој (у даљем тексту Канцеларија) обавља послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима. Канцеларија обавља стручне послове у вези са унапређењем локалног економског развоја, подршком улагањима, активностима за локалну развојну политику, привлачењем улагања и подршком постојећим улагањима, подршком процесу реализације улагања, припремом и спровођењем Програма локалног економског развоја Града и Локалног акционог плана запошљавања, унапређењем стандарда повољног пословног окружења, руковођењем процесима стратешког планирања развоја Града, припремом Програма изградње и Програма одржавања, у делу који се односи на унапређење пословне инфраструктуре, као и припремом и спровођењем развојних и инвестиционих пројеката, подршком партнериствима кроз институционалну сарадњу на свим нивоима, спровођењем пројеката јавно - приватног партнериства Града Ниша, идентификацијом извора финансирања, имплементацијом пројеката и развојних програма Града и др.

Изради Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину претходи неколико битних корака. Канцеларија за локални економски развој најпре организује јавну расправу о Нацрту Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину са јавном трибином, којој присуствују привредни субјекти Града, представници Привредно-економског савета, удружења, организација цивилног друштва, Универзитета. Сви они имају прилику и могућност да дају конкретне предлоге, примедбе и сугестије на Нацрт Програма. Након израде коначног Нацрта Програма, позитивно мишљење – сугестије на Нацрт даје и Привредно-економски савет Града Ниша.

Сагласност на Нацрт Програма даје и Градска управа за финансије. Након свега, Скупштина Града усваја Програм локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину.

Овим Програмом, кроз мере подстицања конкурентности, подстицања запошљавања и привлачења инвестиција, биће додељена средства у складу са Законом о контроли државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 73/2019). Свака додела државне помоћи биће пријављена у регистар државне помоћи, што је обавеза прописана чланом 48. Закона о контроли државне помоћи. За мере за које се додељује државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ), биће примењивана Уредба о правилима за доделу државне помоћи ("Службени гласник РС", бр.13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

1.1. Правни основ

Правни основ за доношење Програма локалног економског развоја за 2022. годину садржан је у Закону о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др.закон и 47/2018). У члану 20. став 1. тачка 7. наводи се да општина/град, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање

локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Чланом 11. Закона о улагањима, став 2. ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да је улагање од посебног значаја улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума. Чланом 11. Закона о улагањима, став 3. ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доноси различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође, одредбама члана 17. овог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Статутом Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019) чланом 21. став 1. тачка 7. дефинисано је да Град Ниш доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Законом о контроли државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 73/2019) уређују се општи услови и поступак контроле државне помоћи у циљу заштите конкуренције на тржишту, применом начела тржишне економије и подстицањем привредног развоја. Чланом 3. став 1. овог закона прописано је, између остalog, да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Став 3. истог члана овог Закона каже да је индивидуална државна помоћ она помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику или помоћ индивидуалном кориснику која се додељује на основу шеме државне помоћи а за коју постоји обавеза пријаве на основу овог закона. Члан 4. став 1. Закона о контроли државне помоћи прописује да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајне или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику.

Чланом 8. став 1. и 2. овог закона прописано је да је помоћ мале вредности (de minimis помоћ) помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између РС и земаља чланица ЕУ, као и да се не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ да одлуку о додели доноси давалац de minimis помоћи који Комисију обавештава о додељеној de minimis помоћи. Став 3. истог члана каже да Влада ближе уређује правила и услове за доделу de minimis помоћи, горњу границу износа, кумулацију, као и обавезе давалаца и корисника de minimis помоћи што је ближе уређено Уредбом о правилима и условима за доделу државне помоћи мале вредности (de minimis помоћи), ("Службени гласник РС", бр. 23/2021). Чланом 48. Закона о контроли државне помоћи предвиђено је да Комисија за контролу државне помоћи, води регистар државне помоћи за коју постоји обавеза пријаве. Регистар, по ставу 3. члана 48. представља јединствену електронску базу података.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Службени лист Града Ниша", бр. 114/2020), чланом 2. је уређен делокруг рада Канцеларије а тиче се унапређења локалног економског развоја.

Правилником о стандардима повољног пословног окружења у јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 33/2016), у члану 2. утврђени су критеријуми које локалне самоуправе морају да испуне у циљу развоја и унапређења подстицајног амбијента на локалном нивоу, привлачења и заштите улагања, ефикасне реализације инвестиционих пројекта, као и олакшавања пословања привредних субјеката.

1.2. Стратешки оквир

Најзначајнији документ, коришћен приликом израде Програма локалног економског развоја града Ниша је План развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша“, бр. 36/2021), усклађен са републичким планским документима. План развоја Града Ниша 2021-2027. представља дугорочни планско документ најшире обухвата и највишег значаја који садржи преглед и анализу постојећег стања, визију тј. жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Развојни правац - економски развој односи се на унапређење пословног окружења и конкурентност привреде, засноване на знању и иновацијама. Циљ развојног правца је стварање услова за отварање нових радних места, креирање финансијских могућности за развој предузетништва, логистике, привлачење инвестиција, оптималну индустриску алокацију, унапређење односа и стварање услова за повећање активности локалне пословне заједнице, као и стварање услова за креирање нових компанија у високо профитабилним областима индустрије 4.0.

Приоритетни циљеви у оквиру овог правца, који ће се остваривати реализацијом одговарајућих мера, су:

- 1.1. Унапређење пословног окружења и конкурентности привреде Града Ниша,
- 1.2. Град Ниш је препознат као центар технолошког предузетништва који подстиче развој привреде, заснованог на знању и иновацијама,
- 1.3. Конкурентна пољопривреда и достојанствен квалитет живота у руралним срединама,
- 1.4. Унапређење и промоција туристичке понуде и потенцијала Града Ниша.

Од посебног значаја за израду Програма локалног економског развоја за 2022. годину су и:
Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (Службени Гласник РС, бр. 30/18),

Национална стратегија за младе за период од 2021. до 2025. године (Службени Гласник РС, бр. 22/2015),

Локални акциони план запошљавања града Ниша за период од 2021. до 2023. године. („Службени лист Града Ниша“, бр. 34/2021), односно Измена и допуна Локалног акционог плана запошљавања града Ниша за период од 2021.до 2023. Године („Службени лист Града Ниша“, бр. 18/2022).

1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину

Општи циљ овог Програма је допринос економском развоју града Ниша и стварање повољног пословног окружења.

Специфични циљеви овог Програма су:

- јачање конкурентности нишке привреде;

- стварање услова за оснивање нових предузећа и проширење капацитета постојећих, отварање нових радних места и стварање нових производа креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу подстицаја;
- позиционирање Ниша као стартап дестинације базиране на иновацијама, кроз развој програма подршке – финансијске и нефинансијске – за покретање бизниса, унапређење подршке и креирање адекватних програма за повећање одрживости стартап компанија и промоцију Ниша као стартап дестинације;
- креирање механизма за умрежавање пословног сектора са научноистраживачким, у циљу развоја производа и услуга заснованих на знању;
- подршка женском предузетништву;
- подршка технолошким парковима, coworking просторима, хабовима и инкубаторима у развоју иновационог екосистема
- повећање запослености унапређењем пословања и стицањем практичних знања и вештина за самосталан рад, нарочито младих људи и теже запошљивих;
- привлачење инвестиција;
- јачање иницијатива територијалног маркетинга ради побољшања имиџа Града као привредног центра.

1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2021. години

За спровођење свих досадашњих Програма локалног економског развоја Града Ниша, почев од 2017. године, била је надлежна Канцеларија за локални економски развој. У току 2021. године у оквиру програма за подстицање конкурентности биле су развијене две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката, који су већ присутни у Граду у виду субвенција – бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању итд. И једна и друга група мера имале су за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

1.4.1. Мера подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2021. годину је усвојен на седници Скупштине Града Ниша 17.06.2021. године. Градоначелница је дана 09.08.2021. године расписала два јавна позива за реализацију мера за подстицање конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности у укупном износу од 15.000.000,00 динара. Предност су имале фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (*de minimis*) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, као и фирмe чији су власници жене и млади до 30 година старости.

Обухваћене су биле две врсте активности: 1) Подршка за ММСПП у циљу унапређења конкурентности и 2) Унапређење доступности финансирања.

У оквиру активности Подршке за ММСПП у циљу унапређења конкурентности, додељене су субвенције односно бесповратна средства за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а, са ограничењем на износ до 300.000,00 динара по привредном субјекту у зависности од намене. Корисници подстицајних средстава била су микро, мала и средња предузећа и предузетници који нису у тешкоћама и регистровани су на територији града

Ниша. По посебним критеријумима, средства су додељена и привредним субјектима/стартаповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworking простора на територије града Ниша.

Средства су била намењена за набавку нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата; дигитализацију пословања; тестирање нових производа; побољшање постојећих и развој нових производа/услуга. За ове активности било је определено 12 милиона динара.

На јавни позив се јавило 88 микро, малих, средњих предузећа и предузетника. Комисија за доделу финансијских средстава, коју је формирала Градоначелница, је дала предлог да 46 привредних субјеката добије средства, будући да су испунили све услове предвиђене јавним позивом. Данас 04.10.2021. године, Градоначелница Града Ниша је донела Решење о додели финансијских средстава, након чега је уследила процедура потписивања уговора. До краја 2021. године реализовани су сви уговори и један анекс, док су три уговора продужена са роком завршетка до 7. марта 2022. године и такође су реализованы.

Укупно је утрошено 7.883.973,58 динара, при чему је 46 привредних субјеката добило подстицајна средства, од чега су: 22 предузетници, 17 микро и 7 малих предузећа.

Највећи број привредних субјеката је добио средства за дигитализацију пословања – 32 и за набавку нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата – 13, док је за побољшање постојећих и развој нових производа/услуга добила 1 фирма, док за израду прототипа није било пријава.

Преовлађују привредни субјекти који се баве услужним делатностима и то њих 26, или 57%, док је 13 из области производње тј. 28%. Од осталих делатности средства су добиле 2 фирме из трговине, 1 превозничка и 4 из делатности расторана и хотела.

Свега 4 стартап фирмe добиле су подстицајна средства, док су највише заступљене фирмe које послују више од 10 година (21), затим фирмe које послују од 6-10 година (14) и фирмe које послују од 2-5 година (10).

Само два млада власника до 30 година старости и три корисника НТП и других coworking простора су корисници средстава.

Осам фирмe које примењују мере енергетске ефикасности и три фирмe из области циркуларне, зелене економије, укупно њих 11 су имале предност при бодовању и добили бесповратна средства.

Жене привреднице, њих 14, су у укупној структури заступљене са 30%.

У оквиру активности **Унапређење доступности финансирања**, субвенционисана је камата код пословних банака, при чему је минимални износ кредита био 100.000,00 динара, а максимални 1.500.000,00 динара. Средства су била намењена за: трошкове набавке машина и опреме, осавремењивање процеса производње, стабилизацију производње, инвестирање у нова савремена средства за рад и производњу, изградњу и реконструкцију и адаптацију пословног простора. Укупно је било определено 3 милиона динара.

На јавни позив упућен банкама, заинтересованим за краткорочно кредитирање привредних субјеката уз субвенционисање камате од стране Града Ниша, јавиле су се четири банке, од којих су Banca Intesa A.D. Београд и Банка „Поштанска штедионица“ испуниле све

критеријуме из јавног позива, објављеног 09.08.2021. Град Ниш је 28.09.2021. године склопио споразуме о пословној сарадњи са овим банкама.

Преко Banca Intesa A.D. Београд, 47 привредних субјеката је остварило субвенционисану камату у укупном износу од 1.497.364,51 динар, коју је финансирао Град Ниш. Банка је пласирала кредите у износу од 52.465.048,83 динара. Није било заинтересованих привредних субјеката за реализацију ове активности преко Банке „Поштанска штедионица“.

Укупно додељена средства по основу оба јавна позива за реализацију мера за подстицање конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности износе 9.381.338,09 динара за укупно 93 привредна субјекта.

2. АНАЛИЗА СТАЊА

2.1. Основни подаци о граду

Ниш је по броју становника трећи град у Србији. Смештен на Нишави, недалеко од њеног ушћа у Јужну Мораву, заузима површину од око 597 km². Ниш је административни и регионални центар Југоисточне Србије, организован тако да има пет градских општина: Медијану, Палилулу, Црвени Крст, Пантелеј и Нишку Бању. Важан је привредни, универзитетски, културни, здравствени, спортски и туристички центар. Важну предност Града представља и нишки Универзитет са 14 факултета и око 24.500 студената, као и 18 средњих школа. Географски положај и саобраћајна инфраструктура чине Град Ниш раскрсницом копненог и ваздушног саобраћаја Балкана и значајном тачком коридора европског саобраћаја – Коридор 10 (пут и пруга). Томе значајно доприноси међународни аеродром „Константин Велики“, други по величини путни и карго аеродром у Србији. Према последњем попису становништва из 2011. године, на подручју града Ниша живи 260.237 становника.

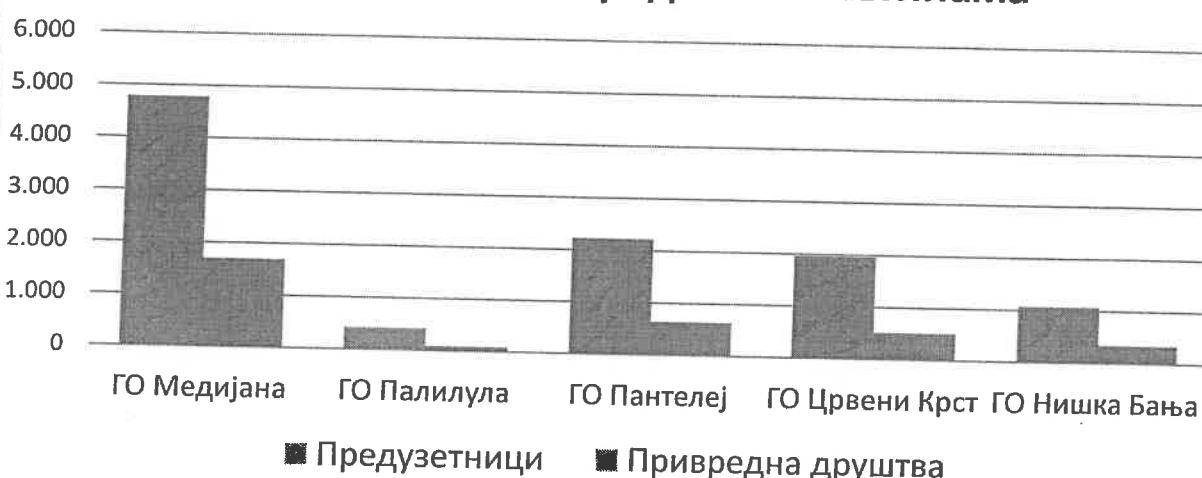
2.2. Тренутно стање привреде града Ниша

Према подацима Агенције за привредне регистре, у Нишу је 2021. године укупно пословало 10.482 предузетника и 3.492 привредних друштава (ПД), што указује на позитиван тренд у погледу броја активних привредних субјеката. У структури и даље преовлађују микро предузећа.

Територија	Предузетници	Привредна друштва
Град Ниш	10.482	3.492
ГО Медијана	4.787	1.696
ГО Палилула	420	88
ГО Пантелеј	2.227	649
ГО Црвени Крст	1.971	518
ГО Нишка Бања	1.076	348
Град Ниш	1	193

Извор података: Агенција за привредне регистре

Број активних привредних друштава и предузетника по градским општинама

Предност Ниша представља континуирано настојање локалне заједнице да постојеће расположиве инфраструктурно опремљене гринфилд и браунфилд локације увећа и опреми нове просторе за будуће инвеститоре. Такође, дуга индустријска традиција Ниша, која обезбеђује стручне и квалификоване људске ресурсе у областима индустријске производње, при чему су приоритетне: прехранбена, информационе технологије, електро, машинска и логистика, као и рециклажа, која је директни добављач сировина за машинску и електро индустрију, значајна је предност Ниша. Идентификовани сектори имају највише потенцијала за интензиван развој, највећу додату вредност, највећи потенцијал за извоз и нове инвестиције, као и потенцијал да покрену одрживи раст и развој привреде.

Аеродром „Константин Велики“ званично је добио Сертификат аеродрома од стране Директората цивилног ваздухопловства РС, што значи да испуњава све услове за управљање аеродромом у складу са најновијим прописима РС и Уредбом ЕУ Комисије и сврстао се у групу европских аеродрома који испуњавају највише оперативне и организационе стандарде, као и стандарде из области безбедности ваздушног саобраћаја.

Из године у годину услуге нишког аеродрома користи све већи број путника. Тако је у 2018. години услуге Аеродрома „Константин Велики“ користило је 351.581 путника, што га сврстава у "Групу 4" (аеродроми до 5 милиона путника годишње), и то на друго место.

У 2019. години било је 422.255 путника, што представља раст од 20,1% у односу на 2018. годину. Остварено је 1967 летова што је више за 39,1% у односу на 2018.годину, када је остварено 1.417 летова.

У току 2021. године број путника у ваздушном саобраћају, према подацима ЈП Аеродроми Србије“ д.о.о. Ниш – Аеродром Константин Велики Ниш, који су користили услуге овог аеродрома био је 146.296.

Раст туристичког промета у претходним годинама најбољи је показатељ успеха интензивног рада на промоцији Града на кључним тржиштима: у Бугарској, Грчкој, Кини, Немачкој, Румунији, Турској и Словенији, одакле нам, према подацима Туристичке организације Ниша и долази највећи број туриста.

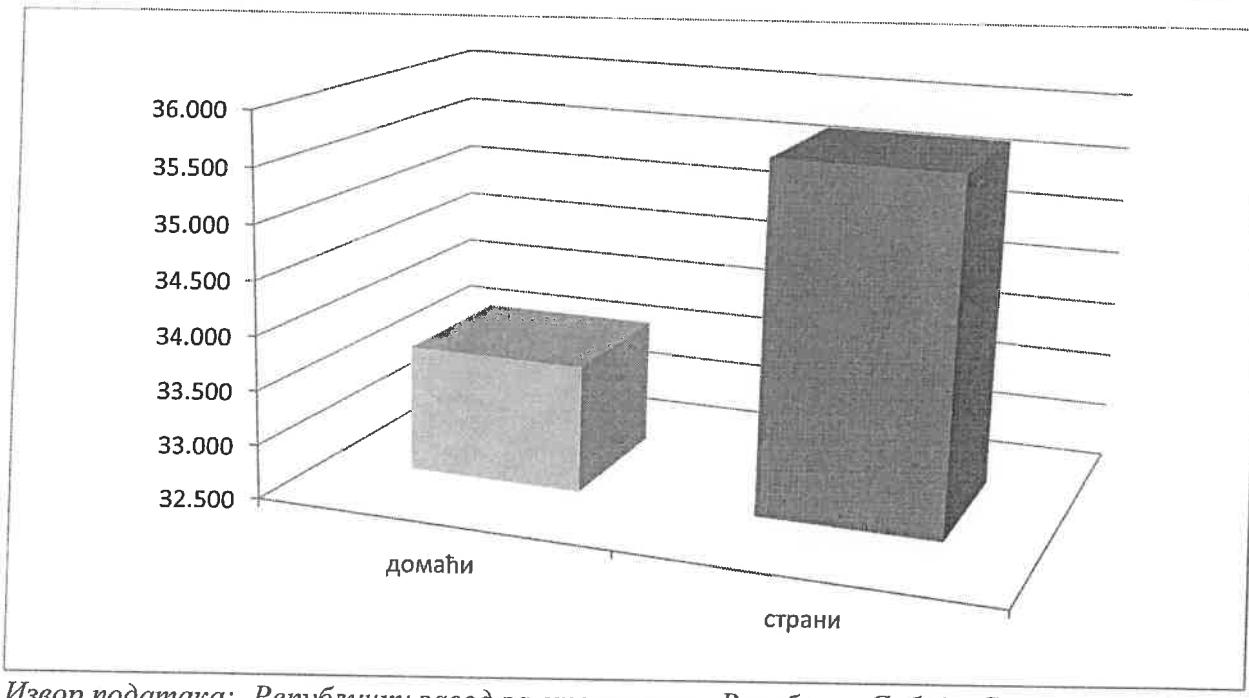
Епидемија вируса ковид имала је велики утицај на туризам 2020.године, када је дошло до смањења броја туриста али је током 2021.године у односу на 2020.годину дошло до значајног пораста броја туриста који су посетили Ниш за 49,4%. Од 69.382 туриста, 33.673 су гости из

осталих делова Србије. Укупно је остварено 163.053 ноћења тј. дошло је до међугодишњег раста од 76%, захваљујући порасту броја ноћења како домаћих тако и страних туриста. Страни туристи остварили су 64.151, а домаћи 98.902.

Просечан број ноћења укупног броја туриста за посматрани период је 2,4 по госту. Верујемо да ће, са стабилизацијом епидемиолошке ситуације, Ниш опет бити једна од најпосећенијих туристичких дестинација у Србији, не само у летњој сезони, када има највише садржаја за посетиоце, већ и у раздобљима пред и постсезоне.

Табела: ТУРИСТИЧКИ ПРОМЕТ У ГРАДУ НИШУ

	Туристи ¹⁾			Ноћења туриста ¹⁾			Просечан број ноћења туриста		
	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни
2021	69.382	33.673	35.709	163.053	98.902	64.151	2,4	2,9	1,8

Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење УТ10, број 16 од 31.01.2022. године, Туристички промет – децембар 2021., Претходни резултати.

2.3. Стане на тржишту рада

Регистрована запосленост – годишњи просек у 2021. години, према подацима НСЗ – Филијала Ниш, на нивоу Ниша износи 87.709 лица (у 2020. години износи 84.630 лица), од којих је:

- 70.612 или 80,5% запослено у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) – 68.130 или 80,5% у 2020. години,
- 17.030 или 19,4% су предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих (16.419 или 19,4% у 2020. години), а
- 67 или 0,1% чине регистровани индивидуални пољопривредници (81 или 0,1% у 2020. години).

Укупан број запослених – осигураних лица у 2021. години према 2020. години бележи раст од 3.079, при чему је зебележен раст од 2.482 у правним лицима. Код предузетника и лица која самостално обављају делатност бележимо раст за 611, а код регистрованих индивидуалних пољопривредника смањење за 14.

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ У ГРАДУ НИШУ¹⁾ – годишњи просек

	Укупно	Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	Предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	Регистровани индивидуални пољопривредници
2021	87.709	70.612	17.030	67

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ У ГРАДУ НИШУ

	Укупно	Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	Предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	Регистровани индивидуални пољопривредници
2021	100,0	80,5	19,4	0,1

Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење ЗП20, број 013 од 28.01.2021. године, Запослени у Републици Србији, 2020.

Највећи број запослених се бави прерађивачком индустријом, која запошљава нешто више од петине укупног броја тј. 23.267 запослених или (26,5%). Доминантно је и учешће трговине на велико и мало и поправке моторних возила чиме се бави 14.538 запослених или (16,6 %). Затим следе саобраћај и складиштење са 5.128 (5,9%); информисање и комуникације 4.170 (4,5%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности 3.990 (4,5%), потом услуге исхране и смештаја са 3.509 (4,0%); грађевинарство са 3.430 (3,9%) у структури запослених.

С друге стране, у следеће три области, здравствена и социјална заштита 7.922, образовање 7.386 и државна управа ради 3.966 запослених што је укупно 19.274 и чини скоро четвртину запослених (22%).

Већина сектора бележи раст запослености. Највећи међугодишњи раст запослености има сектор информисања и комуникације од чак 15,5% (558 лица) а затим следи трговина на велико и мало и поправка моторних возила за 10,3% или 1.356 лица и сектор стручних, научних, иновационих и техничких делатности са 9,1% или 333 лица. Такође, прерађивачка индустрија бележи константан раст од 2015. године захваљујући реализацији директних страних инвестиција и остварује међугодишњи раст 3,7% (или за 611 радника).

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ У ГРАДУ НИШУ И ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА, 2021.¹⁾-годишњи просек

Укупно	свега	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада					
		од тога:		предузетниц и, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	п ољопривр еда, шумарство и рибарство	рудар - ство	прера- ђивачка индустрија
		запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	предузетници и, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)				
Град Ниш	87.709	87.642	70.612	17.030	185	50	23.267
ГО Медијана	40.253	40.247	31.595	8.652	92	0	4.447
ГО Нишка Бања	2.664	2.661	2.031	630	2	0	1.084
ГО Палилула	20.869	20.846	17.699	3.147	29	35	9.782
ГО Пантелеј	8.927	8.911	6.018	2.893	14	5	3.044
ГО Црвени Крст	14.996	14.977	13.269	1.708	48	10	4.910

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуни-кације
Град Ниш	894	2.124	3.430	14.538	5.128	3.509	4.170
ГО Медијана	827	999	1.430	6.546	1.241	2.200	3.140
ГО Нишка Бања	21	20	43	372	114	125	46
ГО Палилула	21	763	846	2.579	1.225	363	302

ГО Пантелеј	7	1	610	1.755	389	431	454
ГО Црвени Крст	20	342	502	3.284	2.159	389	228

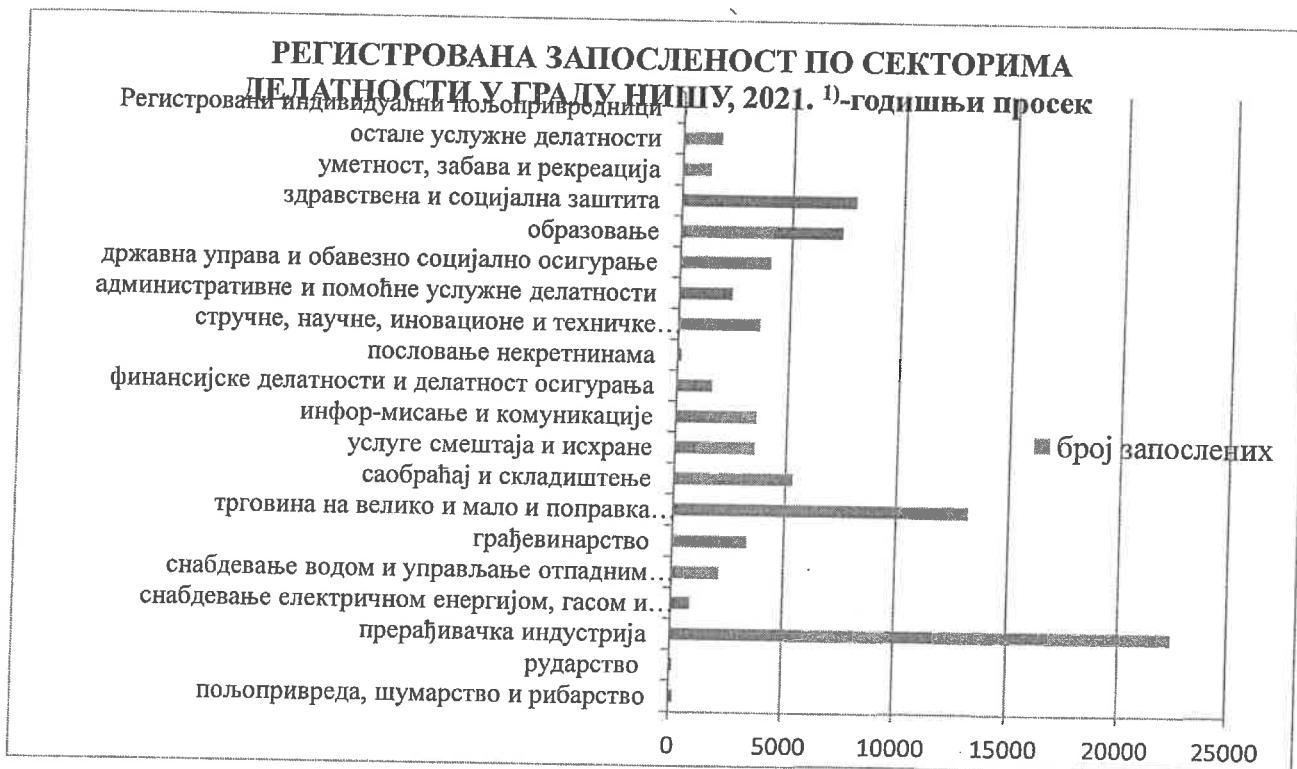
(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне службене делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1.564	174	3.990	2.403	3.966
ГО Медијана	1.433	140	2.471	1.050	2.723
ГО Нишка Бања	2	1	49	12	83
ГО Палилула	13	18	640	992	885
ГО Пантелеј	98	12	380	186	183
ГО Црвени Крст	18	3	449	163	90

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале службене делатности	
Град Ниш	7.386	7.922	1.210	1.729	67
ГО Медијана	3.552	5.917	903	1.135	6
ГО Нишка Бања	197	455	11	22	3
ГО Палилула	1.441	471	128	312	23
ГО Пантелеј	737	361	60	183	16
ГО Црвени Крст	1.459	717	108	77	19

Извор: Републички завод за статистику Републике Србије, база података, Саопштење—Регистрована запосленост, 2021. од 28.01.2022. године. Разлике у збирима су последица заокружјавања.

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ, (у %)

		Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада					
Укупно	свега	од тога:		п ољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија	
		запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)				
2021	100,0	99,9	80,5	19,4	0,2	0,1	26,5

(наставак табеле)

Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада						
снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	инфо-мисање и комуникације	
2021	1,0	2,4	3,9	16,6	5,9	4,0
						4,8

(наставак табеле)

		Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада			
		финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне службене делатности
2021	1,8	0,2	4,5	2,7	4,5

(наставак табеле)

		Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада			Регистровани индивидуални пољопривредници	
		образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
2021	8,4	9,0		1,4	2,0	0,1

БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА НА ЕВИДЕНЦИЈИ НСЗ

Број незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање Републике Србије за територију града Ниша према подацима из марта 2022. године износи 21.927 и константно пада од 2015. године. У структури незапослених лица на евиденцији НСЗ на подручју Града 12.316 су жене. У наредној табели дат је приказ незапослених лица по полу, радном искуству и степену стреме.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ПОЛУ, РАДНОМ ИСКУСТВУ И СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ У МЕСЕЦУ МАРТУ 2022. ГОДИНЕ (стање на дан 31.03.2022. г.)

Степен стручне спреме	Незапослена лица		Претходно радно искуство		Особе са инвалидитетом			
			Први пут траже запослење / без радног искуства	Били у радном односу / радно ангажовани				
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене		
УКУПНО	21.927	12.316	15.033	8.366	6.894	3.950	492	227
I	3.939	2.155	3.012	1.668	927	487	80	34
II	151	89	94	56	57	33	8	1
III	4.479	2.149	2.761	1.237	1.718	912	190	78
IV	8.107	4.654	5.285	2.962	2.822	1.692	152	80
V	229	65	135	43	94	22	7	2
VI-1	910	576	464	291	446	285	18	13
VI-2	558	363	465	311	93	52	5	2
VII-1	3.508	2.243	2.791	1.787	717	456	32	17
VII-2	33	15	19	8	14	7	0	0
VIII	13	7	7	3	6	4	0	0

(наставак табеле)

	Држављанство				Националност
	Република Србија	Избеглице	Интерно расељена лица	Странци држављани	
					Роми

	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупнио	Жене
УКУПНО	21.752	12.224	4	1	146	73	25	18	1.303	645
Степен стручног спреме	I	3.891	2.128	2	0	27	12	19	1.018	533
	II	150	89	0	0	1	0	0	6	1
	III	4.452	2.138	2	1	24	9	1	156	58
	IV	8.031	4.611	0	0	73	42	3	1	87
	V	229	65	0	0	0	0	0	2	0
	VI-1	904	573	0	0	5	3	1	0	2
	VI-2	558	363	0	0	0	0	0	6	5
	VII-1	3.491	2.235	0	0	16	7	1	25	9
	VII-2	33	15	0	0	0	0	0	1	0
	VIII	13	7	0	0	0	0	0	0	0

Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

Према степену образовања (стане 31.03.2022. године), укупан број лица без квалификација и нискоквалификованих (I и II степен) износи 4041 лице, а 17.711 су стручна лица (од III-VIII ССС). Највеће је учешће лица са средњим нивоом образовања (III и IV степен) – 12.483, док је учешће лица са вишом и високим образовањем (V-VIII степен) износи 5.228. Чак 15.033 лица први пут траже посао. Наредни графикон је урађен на основу колоне незапослена лица из табеле: Незапослена лица по полу, радном искуству и степену стручне спреме у месецу марта 2022. године

Табела: ПРЕГЛЕД БРОЈА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ПО ПОЛУ И ГОДИНАМА СТАРОСТИ У МЕСЕЦУ МАРТУ 2022. ГОДИНЕ (стане на дан 31.03.2022. г.)

УКУПНО		Године старости									
		15 - 19 година		20 - 24 године		25 - 29 година		30 - 34 године			
Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
21.927	12.316	438	200	1.501	772	2.361	1.322	2.148	1.267		

(наставак табеле)

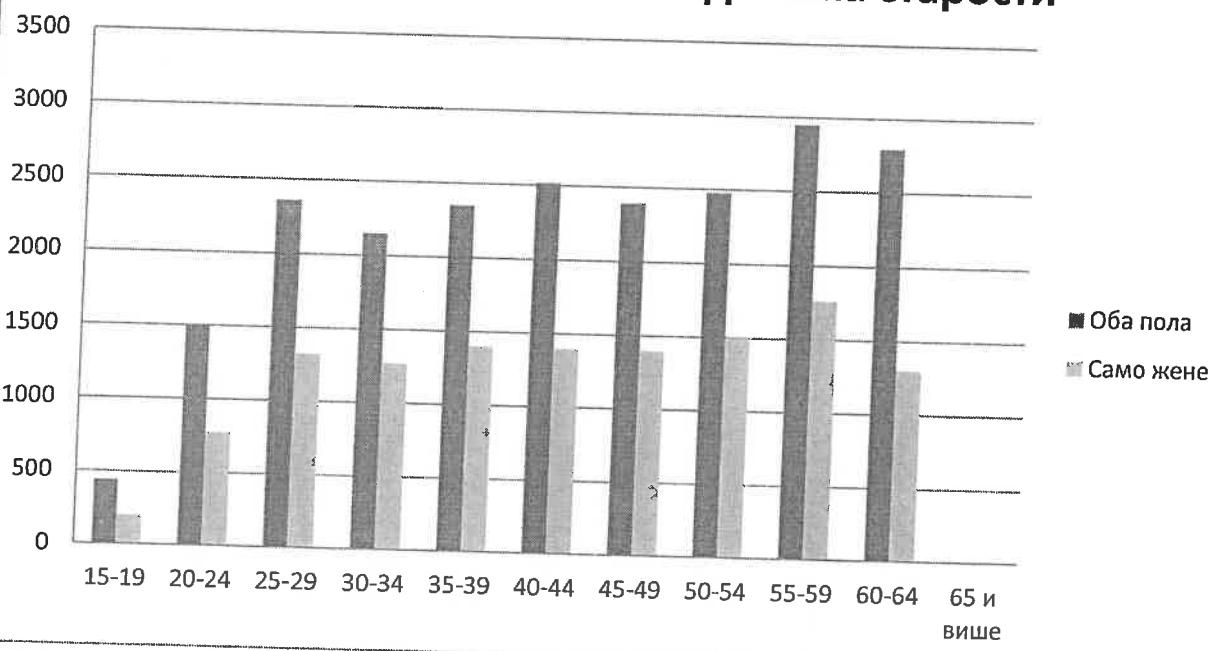
Године старости									
35 - 39 година		40 - 44 године		45 - 49 година		50 - 54 године		55 - 59 година	
Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
2.352	1.403	2.516	1.396	2.390	1.397	2.475	1.497	2.951	1.761

(наставак табеле)

Године старости			
60 - 64 године		65 и више година	
Укупно	Жене	Укупно	Жене
2.795	1.301		

Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

Број незапослених по годинама старости

Велико учешће у регистрованој незапослености у граду Нишу на дан 31.03.2022. године, посматрано према годинама старости, имају лица старија од 50 година – 8221 лице, као и млађа незапослена лица до 30 година старости – 4300 лица.

У односу на трајање незапослености, дуже од 12 месеци - дугорочна незапосленост, посао тражи 14.503 лица (станje 31.03.2022. године).

Табела: ПРЕГЛЕД БРОЈА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ПО ПОЛУ И ДУЖИНИ ТРАЖЕЊА ПОСЛА У МЕСЕЦУ МАРТУ 2022. ГОДИНЕ (станje на дан 31.03.2022. г.)

УКУПНО		Просечна старост (година)		Просечна дужина тражења посла (месеци)		Дужина тражења посла			
						до 3 месеца		3 до 6 месеци	
Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене

21.927	12.316	43,19	43,10	59,45	65,50	2.844	1.390	2.021	1.097
--------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

(наставак табеле)

Дужина тражења посла									
6 до 9 месеци		9 до 12 месеци		1 до 2 године		2 до 3 године		3 до 5 година	
Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
1.293	668	1.165	614	3.397	1.836	1.904	1.100	2.310	1.400

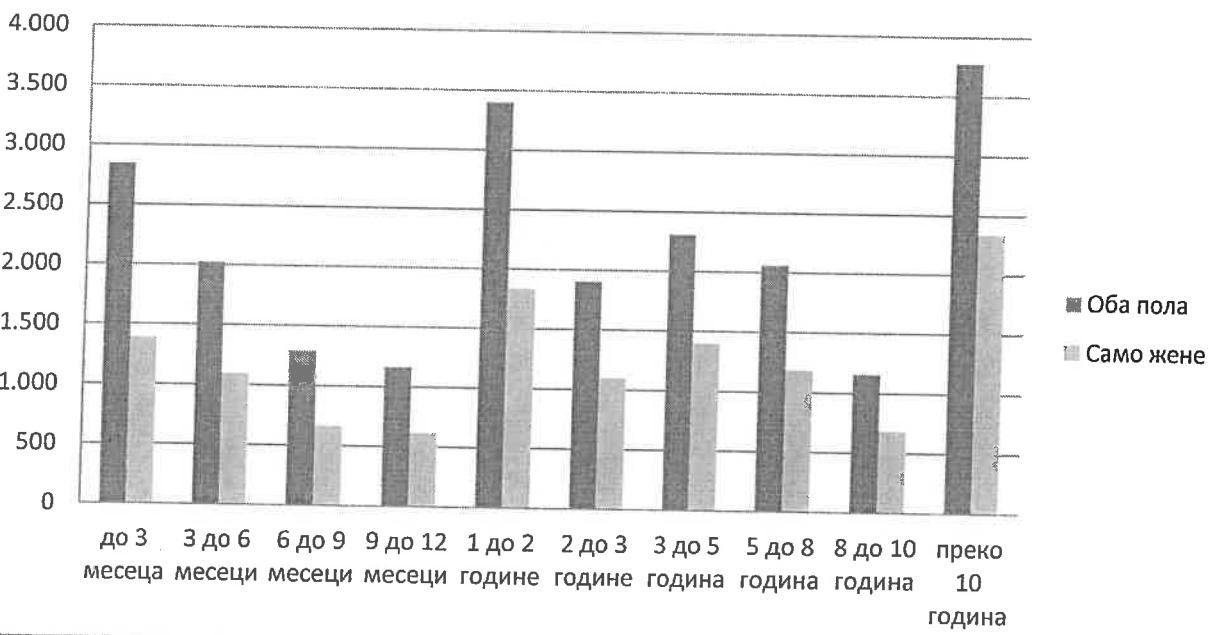
(наставак табеле)

Дужина тражења посла					
5 до 8 година		8 до 10 година		преко 10 година	
Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
2.059	1.187	1.157	688	3.777	2.336

Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

По дужини тражења посла, 14604 лица више од 12 месеци налази се на евидентији НСЗ-а. Од тог броја, 8547 су жене.

Број незапослених по дужини тражења посла

3. НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

3.1. Припрема

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2. уређен је делокруг рада Канцеларије која, између остalog, обавља послове припреме и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике;

пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања. На основу покренуте иницијативе и дефинисаног методолошког приступа, полазећи од, законима дефинисаних обавеза и надлежности, стратешког оквира, анализе стања привреде, спроведене јавне расправе о Нацрту Програма, Канцеларија за локални економски развој, уз учешће Привредно економског савета, надлежних градских управа и осталих заинтересованих актера, израђује Нацрт Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину.

Привредно економски савет је стално радно тело Градског већа тј. саветодавно тело, пре свега Градоначелника као председника Градског већа. Привредно економски савет надлежан је да даје иницијативе у вези са економским развојем, разматра стратегије и планове економског развоја и прати спровођење планова и програма локалног економског развоја (члан 58. Статута Града Ниша).

Полазећи од тога, Привредно економски савет разматра Нацрт програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину и даје сугестије и закључке на Нацрт програма.

Програм локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину разматра и доноси Скупштина Града Ниша.

3.2. Спровођење

За спровођење Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину надлежна је Канцеларија за локални економски развој, градске управе, надлежна Јавно комунална предузећа и установе и остали надлежни органи Града.

За спровођење мере подстицања конкурентности, којом се додељују субвенције приватним предузећима, ближе описане у делу 4.1.1., надлежна је Канцеларија за локални економски развој. За финансирање предложене мере биће расписана два јавна позива, а о пријавама ће одлучивати Комисије за доделу финансијских средстава, које ће формирати Градоначелник Града Ниша. Решење о додели финансијских средстава, на предлог Комисија, доноси Градоначелник.

За спровођење осталих мера, надлежни су: Канцеларија за локални економски развој, надлежне градске управе, Туристичка организација Ниша, Национална служба за запошљавање, градска јавно комунална и јавна предузећа, Дирекција за изградњу града, НТП, Регионална развојна агенција Југ, а све у складу са надлежностима дефинисаним општим актима Града и посебним решењима Градског већа о приступању реализацији конкретних пројекта.

4. МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ

4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе

Полазећи од дефинисаног општег циља и утврђених специфичних циљева Програма, дефинисане су мере усмерене ка њиховом остварењу и то:

1. Подстицање конкурентности
2. Подстицање запошљавања
3. Привлачење инвестиција.

За подстицање конкурентности нишке привреде развијене су две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката који су већ присутни у Граду у виду субвенција

– бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању итд.
И једна и друга група мера имају за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

4.1.1. Мера подстицања конкурентности микро, малих и средњих предузећа и предузетника у виду државне помоћи мале вредности

Када су у питању мере за подстицање конкурентности присутних привредних субјеката, издвајају се субвенције, односно додела бесповратних средстава привредним субјектима за тачно одређене намене.

Планирани износ средстава за реализацију ове мере износи 11.000.000,00 динара. Средства су обезбеђена у Буџету Града Ниша, у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој, на позицији 394, економска класификација 454 - „Субвенције приватним предузећима“. Мера се реализује као државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ). Мера ће се реализовати кроз расписивање два јавна позива, којима ће се ближе утврдити услови и начин избора корисника средстава. Привредни субјект може поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава у оквиру ових јавних позива. Путем ове мере биће подржане следеће активности:

4.1.1.1. Подршка за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у циљу унапређења конкурентности

Мера представља помоћ микро и малим предузећима и предузетницима у циљу јачања конкурентности њихових производа и стварања боље позиције на тржишту. Корисници подстицајних средстава су микро, мала и средња предузећа и предузетници, који нису у тешкоћама и регистровани су на територији града Ниша. По посебним критеријумима, средства се додељују и привредним субјектима/стартаповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworkinkg простора са територије града Ниша.

Предност ће имати фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (de minimis) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, фирмe чији су власници жене, као и млади до 35 година старости.

Средства се додељују за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а. Максимални износ додељених бесповратних средстава је 400.000,00 динара без ПДВ-а по привредном субјекту у зависности од намене.

Мера ће се реализовати за следеће намене:

-набавку нове опреме и/или машине, делова за машину, специјализованих алата, који директно утичу на развој основне делатности којом се пословни субјекат бави.

Мера се неће реализовати за следеће намене:

-набавку возила
-набавку канцеларијског и другог намештаја
-набавку софтвера, израду сајта, портала, дигитални маркетинг.

Висина определених финансијских средстава по овој мери износи 5.100.000,00 динара.

4.1.1.2. Подршка за микро привредна друштва/стартап тимове у циљу развијања иновативних делатности

Мера представља финансијску помоћ за подршку развоју иновативних делатности, у максималном износу до 1.000.000,00 динара по кориснику за развој иновативне идеје у периоду до највише 8 месеци уз обавезу запошљавања незапослених лица за микро предузећа (привредна друштва), односно регистровања привредног друштва за стартап тимове након доношења решења о додели средстава. Иновативна делатност подразумева развојне активности, које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта. Циљеви увођења ове мере су: подршка развоју иновативних делатности и нових иновативних и високотехнолошких производа, услуга и процеса, повећање конкурентске способности привредних субјеката и укључивање у међународне тржишне токове. Право на доделу средстава имају стартап тимови и микро привредна друштва, са седиштем на територији Града Ниша, који у тренутку подношења пријаве нису старији од три године. Средства која се додељују намењена су за покриће: трошкова за набавку опреме и алата за потребе развоја, као и трошкова у вези са истраживањем и тестирањем, трошкове накнада за лица/чланове тима, у периоду не дужем од 8 месеци. Крајњи рок за правдање додељених средстава је 15.12.2022.године.

Одабрана привредна друштва и тимови добиће простор за рад (у случају да им је потребан) и бесплатно чланство у Научно технолошком парку Ниш у трајању од годину дана. Укупна висина определених финансијских средстава по овој мери износи 5.000.000,00 динара.

4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ)

Шести "Форум напредних технологија – Потенцијали Града Ниша" заправо представља наставак реализације идеје мапирања града Ниша као центра напредних технологија. Идеја организатора Форума била је и остала окупљање свих активних стејкхолдера на пољу напредних технологија у области привреде, науке и образовања и презентација Ниша као центра који располаже врхунским капацитетима на пољу електронике, машинства и информационо-комуникационих технологија, надлежним министарствима, истраживачко-развојним институцијама, донаторима и дипломатској заједници.

Форум напредних технологија, одржава се већ шест година, и може се рећи да је постао традиционални скуп који се бави темама које прате промене и новитете у сектору напредних технологија. Идеја и жеља организатора из године у годину је да окупи све носиоце активности у области напредних технологија који ће својим иновативним достигнућима допринети развоју Ниша као једног од првих паметних градова у Србији. Развој најбољих решења у сфери развоја паметног града, како домаћих тако и гостујућих страних стручњака и експерата и њихово представљање стручној и широј јавности у оквиру Форума, циљ су одржавања активности у оквиру Форума..

Циљеви Форума напредних технологија су: повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија, на бази презентованих и идентификованих потенцијала / потреба; стварање услова за успостављање ланаца снабдевача великих, присутних компанија у локалној заједници и сектора ММСПП-а кроз директне контакте током трајања Форума; подстицање конкурентности, привлачење инвестиција и подстицање запошљавања, али и промоција могућности образовања и запошљавања у области напредних технологија у сфери електронике, машинства и ИТ-а; дефинисање и започињање континуиране, синхронизоване кампање за промоцију

стратешких предности Града Ниша као центра напредних технологија у циљу економског развоја Града и региона; дефинисање проблема, потреба и тема у сфери напредних технологија ради континуиране организације специјализованих догађаја током целе године; презентација и максимизирање коришћења тренутно доступних фондова у окружењу који подржавају развој напредних технологија.

О важности и неопходности организовања Форума говори и чињеница да су иза њега стали Град Ниш као организатор и сурганизатори Привредна комора Србије - Регионална привредна комора Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, Универзитет у Нишу, Научно технолошки парк Ниш и остали партнери: Електронски, Машински, Економски, Природно-математички факултет, као и Факултет заштите на раду, Национална служба запошљавања Филијала Ниш, Друштво економиста Ниша и Нишки кластер напредних технологија NiCAT.

Услед пандемије вируса ковид, одржавање 6. Форума напредних технологија је померено за 2022. годину и манифестације је одржана 24. и 25. марта 2022. године у простору Научно технолошког парка Ниш. Циљ 6. Форума напредних технологија, „Иновациони екосистем као покретач конкурентности“ био је да покуша да убрза процес стварања модела регионалне конкурентности на примеру иновационог екосистема региона Ниш, користећи предности и могућности које пружају стартапови, паметна специјализација, географска концентрација и урбане климатске иновације.

Организатори су пажљиво бирали теме, настојећи да представе могућности за покретање стартапова у нашој земљи који се могу сматрати истинским генераторима развоја, истовремено не запостављајући интелигентну инфраструктуру која представља будућност и која нуди низ могућности градовима да својим становницима обезбеде квалитетније услуге. Други дан био је посвећен економији заснованој на знању и паметној специјализацији, представљању изабраних фирм и образовних институција, као и додели награда Капетан Миша Анастасијевић као и традиционалних награда ФНТ-а и за постигнућа у области напредних технологија.

Сва дешавања у оквиру овогодишњег Форума била су прилика за отворени дијалог око главних структурних промена, потреба и изазова у динамичном окружењу друштва 21. века које расту на таласу 4. индустријске револуције, климатских промена и сталних и дугих кризних ситуација, али и прилика за сусрет компанија и стручњака у овим областима. 6. Форум напредних технологија отворио је многа важна питања и оставио места за размишљање на многе теме. Једна од најважнијих свакако је које кораке треба да предузимамо како бисмо иновациони и стапајући екосистем Ниша и региона и даље развијали. Овогодишњи ФНТ надмашио је све претходне, како по броју учесника, тако и по броју посетилаца. На 10 панела учествовало је више од 50 стручњака из земље и иностранства који су бројним посетиоцима представили своја искуства и ставове о темама од значаја за развој иновационог екосистема, као и за развој инфраструктуре паметног града. О значају самог Форума говори и чињеница да организација 6. ФНТ-а помогла и Развојна агенција Србије.

4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије града Ниша

Канцеларија за локални економски развој задужена је за организацију доделе годишње награде "Свети Цар Константин и Царица Јелена" најуспешнијим привредним субјектима у складу са Одлуком о изменама и допунама Одлуке о јавним признањима Града Ниша ("Сл. лист Града Ниша", број 106/2017).

Награда "Свети Цар Константин и Царица Јелена" се додељује привредним друштвима, предузетницима, институцијама, удружењима или појединцима са седиштем односно пребивалиштем на територији града Ниша, у шест категорија (најбољем почетнику у пословању, највећем извознику, највећем послодавцу, најуспешнијем привредном друштву у категорији, малих, средњих и великих предузећа, за активности на пољу друштвено одговорног пословања и за највећи допринос локалном економском развоју). Награда се додељује за постигнуте резултате у пословању у претходној години и за изузетан допринос локалном економском развоју.

Предлоге за доделу награде даје Канцеларија за локални економски развој на основу званично објављених података релевантних институција и прибављених мишљења референтних струковних удружења.

О додели награда одлучује комисија коју чине Градоначелник, Председник Скупштине Града Ниша, члан Градског већа ресорно задужен за област привреде, директор Привредне коморе - Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, председник Друштва економиста Ниша, председник Привредно-економског савета Града Ниша и директор Канцеларије за локални економски развој. Награда се састоји од плакете и пригодног поклона који симболизује привредне и друге специфичности града Ниша.

У току 2021. године додељена је награда најуспешнијим привредним друштвима за резултате постигнуте у пословној 2020. години. За почетника у пословању награду је понела фирма CAR SYNC, за највећег послодавца награђена је компаније Леони, за највећег извозника награђана је компанија Johnson Electric, најуспешнија привредна друштва у категорији малих, средњих и великих предузећа су PEAKSEL, Пут инжењеринг и Philip Morris Operations AD Ниш. Награду за друштвено одговоруну компанију понела је фирма Milk House, док је за допринос локалном економском развоју награда додељена Аеродрому Константин Велики који послује у оквиру ЈП Аеродроми Србије. Награда се додељује у виду златника са ликом цара Константина и плакете.

4.1.4. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана

У питању је пројекат који град Ниш реализује у сарадњи са организацијом Хелп и који подразумева економско оснаживање социјално угрожених група и подршку социјалној инклузији. Специфични циљ овог програма је смањење сиромаштва међу економски угроженим групама, инклузија и ресоцијализација, као и социо-економска стабилност и остваривање дугорочне економске самосталности. У новом циклусу програма додељује се 20 грантова, а град Ниш суфинансира пројекат са 2 000 000, 00 динара, колико је и учешће организације Хелп, односно Владе Немачке- Савезног министарства спољних послова. Завршен је процес селекције и обиласак оних који су испунили критеријуме за доделу гранта. Донета је коначна одлука и додељени уговори.

4.1.5. Јавно приватно партнерство за расвету

Реализација пројекта јавно приватног партнерства без елемената концесије за реконструкцију, рационализацију и одржавање дела јавног осветљења на територији Града Ниша започела је 2019. године, када је Пројектни тим израдио предлог пројекта за ЛПП, који је прошао комплетну законску процедуру: најпре је Комисија за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије дала позитивно мишљење на Предлог пројекта, затим га је Скупштина Града Ниша усвојила новембра 2019. године а онда је покренута јавна набавка за избор приватног партнера у циљу реализације предметног јавно приватног партнерства. Поступак јавне набавке је успешно завршен, након чега је крајем 2020. године Скупштина Града Ниша донела Одлуку о давању сагласности на коначан нацрт уговора о јавно-приватном

партнерству. Тада су се стекли услови за почетак предузимања припремних радњи за закључење уговора о јавно-приватном партнерству са групом привредних субјеката: „EMPORIO TEAM“ д.о.о., „RESALTA“ д.о.о. и „ELGRA VISION“ д.о.о.

Уговор је закључен јуна 2021. године, чиме је започет уговорни период и од тог тренутка се кренуло у прву фазу реализације уговора, у којој се обављају активности планирања и пројектовања које се тичу припремних активности неопходних за период имплементације на спровођењу мера уштеде енергије. Приватни партнери је тренутно у фази уградње и замене скоро 24.000 сијалица савременом ЛЕД расветом, а након тога ће почети период гарантоване уштеде енергије, који ће трајати 15 година и у ком периоду ће обавеза приватног партнера бити да одржава расвету коју је заменио.

Вредност пројекта је 1,6 милијарди динара без ПДВ-а. Град неће имати никаквих додатних улагања за реализацију овог пројекта, јер ће се накнада приватном партнерију плаћати из уштеде електричне енергије, коју је парнер у обавези да оствари.

4.1.6. Капитални и инфраструктурни пројекти које реализује Канцеларија за локални економски развој

Један од инструмената, доступних локалној самоуправи у вези са доделом подстицаја је и изградња инфраструктуре за одређени привредни субјекат, која се даје бесплатно или са умањеном накнадом.

Циљ је унапређење примарне инфраструктуре, приступ локацијама и изградња секундарне инфраструктуре, али и реализација капиталних пројеката. Улагањем у унапређење инфраструктуре повећава се конкурентност локација, што утиче на побољшање услова пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

4.1.6.1. Приоритетни капитални и инфраструктурни пројекти у 2022. години

1. Пројекат „Сакупљање и прерада отпадних вода у граду Нишу“

Град Ниш у сарадњи са Министарством заштите животне средине Републике Србије реализује Пројекат „Сакупљање и прерада отпадних вода у Граду Нишу“ који се финансира из претприступног фонда Европске Уније (IPA). Вредност пројекта је 85.000.000 евра. Пројекат обухвата:

- Постројење за пречишћавање отпадних вода на локацији Цигански кључ (ППОВ) Ниш
- ППОВ Ниш локација Цигански кључ – додатни третман муља
- Главни колектори до ППОВ Ниш
- Реконструкција колектора у Нишу - (14км)
- Проширење колекторске мреже (села Јелашница, Габровац, Чамурлија и Хум)- (29 км)
- Постројење за пречишћавање питке воде Медијана - третман воде од прања филтера и муља.

Уговори по ПРАГ процедурама ЕУ су потписани и то:

- Уговор за одабир фирме за вршење надзора над извођењем радова
- Уговор за одабир фирме која пружа техничку помоћ ЈКП Наискус и Граду Ниш-ФОПИП
- Уговор за одабир фирмe за пројектовање и изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вога на Циганском кључу и постројења за третман воде од прања филтера и муља на Медијани
- Уговор за одабир фирмe за изградњу главних колектора, реконструкцију постојећих и изградњу колекторске мреже у селима Чамурлија, Габровац, Хум и Јелашница.

Израду Техничке документације је финансирала шведска агенција за међународну развојну сарадњу (SIDA), кроз програм PEID.

Град Ниш је израдио планску докуменатацију, прибавио потребна одобрења за извођење радова и решио имовинско-правне односе на трасама колектора и локацији постројења за прераду отпадних вода.

Општа корист и бенефит коју грађани добијају реализацијом пројекта је очување животне средине спречавањем испуста 30 милиона тона отпадних вода годишње у реку Нишаву што се иначе дешава деценијама уназад, изградња канализационе инфраструктуре у местима где она није изграђена и повезивање читавог канализационог система града у целину до главног пречишћивача. Посебним третманом муља добиће се биогас, који ће даље моћи да се употреби за производњу струје и топлотне енергије.

Очекује се почетак радова.

2. Аква парк на локацији Лозни калем у Нишкој Бањи

У намери да Нишкој Бањи врати сјај и позицију међу врхунским бањама, у самом подножју брда на коме лежи, у циљу повећања атрактивности, привлачења што већег броја посетилаца и задовољења њихових потреба у летњем и у зимском периоду, Град Ниш ће обезбедити садржај какав не постоји у туристичкој понуди, изградњом спортско-рекреативног комплекса Аква парка.

Комплекс је пројектован на Лозном калему на парцели површине 5,4 хектара недалеко од петље ауто пута и једног од главних градских коридора, окружена улицама и јавном расветом, са комплетно изграђеном канализационом и водоводном инфраструктуром. Анализом потреба становника града Ниша и његових туристичких могућности, а уз прорачуне потребних капацитета, утврђено је да треба да се омогући истовремено коришћење комплекса од стране максимално 3400 посетилаца дневно.

С обзиром на то да је предвиђен велики број посетилаца, планирана локација својим габаритом задовољава потребе за смештај људи. Према предметној локацији и задатим капацитетима, израђено је Идејно решење и прибављени су Локацијски услови.

Аква парк ће се састојати из система који ће функционисати током целе године и различитих садржаја у виду разноврсних базена који ће се користити само у летњем периоду.

Град је кроз поступак јавне набавке закључио уговор за пројектовање и изградњу прве фазе Аква парка. Реализација уговора је у току.

3. Изградња станова за припаднике служби безбедности на локацији „Ардија“ у Нишу

За потребе изградње 2024 стана за припаднике снага безбедности на локацији „Ардија“ уз Сомборски булевар у Нишу, које гради и финансира Република Србија, Град Ниш обезбеђује техничку документацију за потребе опремања локације примарном и секундарном инфраструктуром чију ће изградњу такође финансирати Република Србија.

Град Ниш је на локацији „Ардија“ реализовао припремне радове финансиране из буџета Града кроз уговор на разминирању у вредности од 92.667.729 динара као и уговор са Центром за нове технологије „Виминацијум“ на археолошким испитивањима у вредности од 12.004.754 динара.

У завршној је фази имовински поступак на парцелама на локацији самих објеката након чијег окончања ће Република кренути са процедуром на извођењу радова изградње објеката.

Изградњом станова за припаднике снага безбедности и опремањем локације недостајућом инфраструктуром решава се стамбено питање једног броја грађана, као и комплетна урбанизација неразвијеног дела града.

У току су радови на изградњи недостајућег дела Сомборског булевара чиме се ствара саобраћајни прстен који ће омогућити бржу саобраћајну комуникацију и смањити загађење у централном градском језгру.

4. Опремање локације „Стеван Синђелић“ - станови за припаднике снага безбедности

Влада Републике Србије реализује Пројекат изградње 190 станова за припаднике снага безбедности у насељу Стеван Синђелић. Радови су у завршној фази.

Република и Град су реализовали претходно радове на разминирању терена.

Град Ниш је обезбедио техничку документацију за потребе опремања локације инфраструктурним објектима, водоводном и канализационом мрежом, саобраћајницама, расветом и топловодом, као и извођење радова и у поступцима јавних набавки закључио све уговоре за изградњу инфраструктуре. Радови су у току.

Опремањем локације и изградњом станови за припаднике снага безбедности решава се стамбено питање једног броја грађана, као и комплетна урбанизација мање развијеног дела града.

Вредност недостајуће инфраструктуре је око 40.000.000 динара

5. Стадион „Чаир“

Град Ниш, преко Канцеларије за јавна улагања, обезбедиће средства за наставак радова на реконструкцији и доградњи стадиона „Чаир“ која је започета 2011. године као фазна градња. Град је урадио сву потребну техничку документацију и спровео процедуре за добијање грађевинске дозволе и сагласности према Закону о планирању и изградњи за:

- реконструкцију и доградњу северне источне и јужне трибине – наставак радова по дозволи из 2011. године (прва и друга фаза)
- изградњу нове западне трибине са наткривањем
- наткривање северне, источне и јужне трибине (четврта фаза)
- грејање терена
- рушење постојеће западне трибине
- рушење стубова за постојећу расвету
- изградња трафостанице на источној трибини
- партерно уређење

Озакоњен је и кабл који води од стадиона до трафо станице „Апеловац“.

Процењена вредност пројекта: 7.000.000.000 динара

Најављен је почетак радова у првој половини 2022. године.

6. Регионални центар управљања отпадом „Келеш“

На основу међудржавног Уговора о економско - техничкој сарадњи Републике Србије и Републике Кине, комерцијалног Уговора о пројектовању и извођењу радова на изградњи инфраструктуре за одлагање чврстог комуналног отпада у Републици Србији, закљученог фебруара 2021. године између Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Републике Србије и компаније CRBC (China Road and Bridge Corporation) - Република Кина, као и општег стања са прикупљањем, транспортом, третманом и депоновањем комуналног отпада и неопходности хитног решавања овог значајног проблема, јавила се потреба да се у што краћем временском року уради сва, законима Републике Србије, прописана Техничка документација (пројекти, студије и елaborати), како би се што пре приступило извођењу радова на реализацији пројекта. У говор је закључен на основу FIDIC жута књига 2017г.

За потребе реализације пројекта формирана је Радна група за израду Пројектног задатка, састављена од релевантних људи запослених у ЈКП Медијана и градским управама Града Ниша и општине Дољевац. Израда Пројектног задатка је завршена, ради се на усаглашавању садржине Пројектног задатка између Наручиоца (МГСИ), Инвеститора (Град Ниш) и Извођача (ЦРБЦ).

Град Ниш је покренуо поступак код Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, јула 2021. године, за спровођење експропријације, јер се ради о пројекту од

значаја за Републику Србију. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре покреће иницијативу код Владе Републике Србије за проглашење јавног интереса да би се Решења о експропријацији могла брже спровести. Решењем о јавном интересу које ће донети Влада Републике србије утврдиће се корисник експропријације. Експропријација ће се финансијски из оснивачког фонда, локалних самоуправа оснивача, новоформираног предузећа Регионални центар за управљање отпадом „Келеш“. Оснивачки фонд предузећа чиниће средства која заинтересоване локалне самоуправе које су потписале Уговор о међусобним правима и обавезама: Град Ниш, општине Дольевац, Алексинац, Сокобања, Гаџин Хан, Мерошина, Сврљиг и Ражањ, уплате.

Предност реализације пројекта је очување животне средине и увођење циркуларне економије као савременог облика управљања чврстим отпадом кроз рециклажу и претварање нерециклирујућег отпада у топлотну и електричну енергију.

Средства која су Комерцијалним уговором предвиђена: 18,35 милиона евра

7. Археолошко налазиште Медијана

Овај пројекат одобрен је у оквиру Јавног конкурса “Градови у фокусу 2018“, који је расписало Министарство културе и информисања Републике Србије. У току су:

- Радови на реконструкцији зграде музеја на Археолошком налазишту Медијана за који је Град Ниш прибавио техничку документацију и потребну дозволу од надлежног Министарства, а који се односе на реконструкцију комплетне зграде и формирање стаклене галерије преко мозаика, како би се они у потпуности сачували, али и презентовали туристима.
- Прибављање грађевинске дозволе за Пројекат туристичке презентације комплекса Археолошког налазишта Медијана.
- Измена техничке документације за изградњу противпожарне мреже по условима Републичког завода за заштиту споменика културе.

Пројектом је предвиђено унапређење културне инфраструктуре, ревитализација споменика културе од изузетног значаја и његово представљање кроз археолошка истраживања, обнова, заштита и адаптација објекта од посебног значаја, партерно уређење локалитета и напредне форме осветљења и презентације, а све у циљу отварања локалитета за заинтересоване туристе и посетиоце, којих је свакога дана све више и који Град Ниш бирају, као туристичку дестинацију, управо због обиласка овог локалитета.

Укупна вредност пројекта: 145.362.854 динара

Учешће Министарства културе и информисања 33.000.000 динара

Окончањем свих пројектних активности стећи ће се услови за отварање Археолошког налазишта Медијана које је затворено за јавност још од 2012. године.

8. Доградња мале сцене Народног позоришта у Нишу

Идејним решењем доградња Народног позоришта се предвиђа на јужној страни објекта. Доградња је намењена формирању мале сцене која улази у хол као и пратеће садржаје. Мала сцена садржи пратећи простор за њено независно функционисање: тоалете у подруму, фоаје са гардеробом у приземљу и сама сцена која је на првом спрату.

Доградња мале сцене Народног позоришта растеретиће простор за извођење представа на великој сцени у периоду када није пунца сезона позоришних представа.

Фебруара 2022. Град Ниш је реализовао пројекат система видео надзора у Народном позоришту вредности од око 1.500.000 динара.

Град Ниш наставља да улаже у један од најлепших објекта културе у Нишу изградњом мале сцене чиме ће се повећати и капацитет културних дешавања.

Пројекат је одобрен од Министарства културе и реализује се са Канцеларијом за управљање јавним улагањима која сада припрема јавну набавку за избор извођача радова.

Вредност пројекта: 96.000.000 динара

9. Изградња вртића у Новом Селу

На локацији која се налази у насељу 9. Мај - Ново Село, на месту старе школе, Град Ниш гради комбиновану установу за децу (предшколско и вртић) бруто грађевинске површине 779,46 m² за око стотину деце. Планирани рок завршетка радова је јуни 2022. Стављањем у функцију и овог вртића додатно ће се смањити листа чекања за упис малишана у вртић.

Вредност пројекта: 44.000.000 динара

10. Изградња вртића у насељу Брзи Брод

У Брзом Броду, нишком насељу у општини Медијана, адаптирана је, реконструисана и добрађена зграда Основне школе „Др Зоран Ђинђић“ ради формирања комбиноване дечије установе (предшколско и вртић) бруто развијене површине 883,61 m². Грађевински радови су завршени и вртић је отворен априла 2022. године под називом „Бродић“ у оквиру Јавне предшколске установе „Пчелица“ за потребе 125 детета. Новак Ђоковић Фондација је комплетно опремила све просторије намештајем, играчкама, књигама, потрошним материјалом и креветићима за спавање.

Вредност пројекта је око 42.000.000,00 динара

11. Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Ација“

Реализација пројекта „Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Ација“ ради се у циљу адаптирања постојећег објекта у вртић, капацитета 100 деце. Пројекат је одобрен по Програму за изградњу и адаптацију вртића код Фондације Новак Ђоковић. У току је разрада техничке документације тј. израда Идејног пројекта и Пројекта за извођење који сагледава три групе за децу од 3 до 7 година и једне јаслене групе са потребним садржајима који су прописани Законом о предшколском васпитању, уз поштовање важећих стандарда, техничких прописа и норматива.

Овим пројектом Град Ниш добиће још један модеран објекат дечије установе који ће смањити листу чекања за упис деце у вртиће.

Вредност пројекта је око 32.000.000 динара који ће финансирати Фондација Новак Ђоковић.

12. Изградња вртића на Леденој стени, у насељу Пантелеју, у Трупалу и реконструкција постојећег објекта у улици Насеровој

Имовинска, планска и техничка припрема за израду техничке документације за изградњу дечијих предшколских установа на Леденој стени и у насељу Пантелеј као и реконструкција постојећег објекта у улици Насеровој у сврху формирања дечије предшколске установе. Овим пројектима Град Ниш ће добити модерне објекте дечијих установа којима би се смањиле листе чекања за упис деце у вртиће, тиме побољшао комфор и квалитет живота, па самим тим и развој ових делова Града.

13. Црква Св. Василије Острошки

Након израде техничке документације Град је добио грађевинску дозволу 2015. године, а први уговор за извођење радова на изградњи овог верског објекта потписан је августа 2016. године.

Храм са криптом и звоником лоциран је на парцели к.п. 414/3 КО Ниш-Ћеле Кула. Храм је по типологији: једнокуполни, развијеног уписаног крста, са јужним и северним конхама и тролисном апсидом. По стилу има елементе цариградске црквене архитектуре и моравске

школе које су прилагођене савременом времену. Испод храма се налази крипта - сала са пратећим просторијама и крстоница. Укупна изграђена површина је 1856,40 м². До сада је Град Ниш уложио око 125.000.000 динара и на основу оквирног споразума закључио још један уговор за наставак радова у вредности од 20.000.000 динара. У току је обезбеђивање прикључака на комуналну инфраструктуру. Радови на објекту су у завршној фази.

14. Изградња Вишенаменског објекта за потребе културе

Град Ниш је 2018. године обезбедио средства за израду техничке документације за Вишенаменски објекат културе у Нишу. Циљ је био да се путем јавног Конкурса дође до најбољег идејног решења за реализацију пројекта на основу параметара и препорука датих у Програмском задатку. Изабрано конкурсно решење је основ за израду даље техничке документације неопходне за добијање свих потребних аката, а потом израду пројекта ПГД – пројекта за грађевинску дозволу укључујући техничку контролу, као и пројекта ПЗИ – пројекта за извођење.

У овом моменту разрађује се локација и припрема документација за расписивање јавне набавке за даљи развој техничке документације.

Овим пројектом Град Ниш ће проширити капацитет у сferи уметности и културе и добити веома атрактиван објекат високог архитектонског квалитета, како у визуелном, тако и у погледу примењених материјала које ће да садржи:

- Улазни вишенаменски хол
- Велику вишенаменску салу са приближно 2000 места са припадајућим садржајима
- Сценски простор са свим савременим техничким могућностима за симфонијске концерте, позоришне представе, оперске и балетске представе са могућношћу филмских пројекција
- Конгресна (вишенаменска) сала са приближно 300 места, са припадајућим садржајима
- Вишенаменска сала са приближно 100 места (скупови, камерна сцена и сл.) са припадајућим садржајима
- Простор за прес-центар
- Простор - депо за смештај сценске опреме
- Административни блок
- Технички блок за одржавање објекта
- Гаражни и паркинг-простор
- Могући мањи смештајни капацитети

15. Изградња амбуланте у Брзом Броду

Град Ниш је израдио техничку документацију и добио грађевинску дозволу за пројекат реконструкције, додградње и надградње постојећег приземног објекта смештеног на КП 698 КО Брези Брод. Пројекат предвиђа додградњу спрата постојећег објекта. У објекту ће бити смештена амбуланта, пошта и месна заједница. У току је јавна набавка за избор извођача радова.

16. Реконструкција унутрашње грејне инсталације у објекту локалне самоуправе у ул.Генерала Милојка Лешјанина бр.39

У циљу обезбеђивања поузданог грејања целокупног пословног простора и при екстремно ниским спољашњим температурама, као и у циљу смањења трошкова енергије за грејање и смањења емисије штетних гасова примарне енергије за грејање, изведени су радови на реконструкција постојеће унутрашње грејне инсталације објекта. Град Ниш је прибавио решења о одобрењу за извођење радова на основу израђене техничке документације.

У току је прикључење на даљински систем централног грејања Градске топлане Ниш.

17. Топлотне подстанице

У току је реализацију уговора са ЈКП Топлана за топлотне подстанице и прикључења на топловодну мрежу за јавне објекте у Нишу: прихватилиште „Мара“, ул. 9.бригаде 59а, вртић Лептирић , и објекат АТД-а у улици Војислава Илића.

Реализацијом ових пројекта добиће се повећања енергетске ефикасности наведених објеката уз смањење емисије штетних гасова и заштите животне средине.

Укупна вредност ових уговора 16.500.000 динара.

18. Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи

Пројекат Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи има за циљ прилагођавање објекта потребама пружања здравствене, рекреативне и туристичке услуге. За реализацију Пројекта предвиђена је, Планом генералне регулације Градске општине Нишка Бања прва фаза, разрада једног дела катастарске парцеле 4402/1 у виду Урбанистичког пројекта.

Постојеће шетне стазе су након вишедеценијске употребе оштећене, а на појединим деоницама је дошло и до урушавања делова стаза те је потребно стазе обновити и ревитализовати. Дечије игралиште које је саставни део комплекса „Кулиште“ је запуштено и није у функцији дужи низ година, те се предвиђа његова санација и постављање новог мобилијара.

За реализацију пројекта добијена је сагласност од Републике дирекције за имовину.

У току је набавка за израду техничке документације и измену Идејног решења за пројекат Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи.

Улагањем у уређење инфраструктуре Нишке Бање и сталним промовисањем кроз разне туристичке манифестације долази до повећања броја задовољних туриста, повећања њихове бројности, дужине боравка и жеље да поново посете и препоруче Нишаку Бању. Повећањем броја посетиоца повећаће се и приходи од туризма, економска конкурентност општине и Града као и стварање нових туристичких могућности. Пружиће се могућност за промоцију и пласирање сопствених локалних производа чиме ће се ојачати локална инфраструктура.

Активности планиране пројектом довешће до резултата чији ће крајњи корисници бити људи различитог друштвеног статуса, тако да ће пројекат имати позитиван ефекат на развој и профитабилност свих садржаја у Нишкој Бањи.

Учешће Министарства трговине, туризма и телекомуникација 40.000.000 динара

Учешће Града Ниша: 20.000.000 динара Укупна вредност пројекта: 60.000.000 динара

19. Визиторски центар и полетиште на локацији у непосредној близини Церјанске пећине

Израђено је Идејно решење надстрешница на полетишту као и техничка документација за комплетно опремање Визиторског центра уз сво поштовање вредности овог природног окружења и очувања животне средине. Од надлежног органа за градњу прибављено је Решење о одобрењу извођења радова и покренут поступак јавне набавке, претходно одобрен од Министарства трговине, туризма и телекомуникација. Потписани су уговори за извођење радова.

Пројектом „Побољшање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу“ омогућиће се организација Европског првенства у параглајдингу 2022. године на полетишту Вишеград које располаже са две стартне позиције: Вишеградска стена (Релеј) као примарно полетиште, и Факир, као алтернативно, што обезбеђује целогодишњу експлоатацију терена, што је привилегија врло малог броја терена у свету а структура терена и повољна микроклима овај

терен сврставају у изузетно безбедан, те га са осталим карактеристикама, ставља у ред најпрестижнијих светских полетишта за такмичарску дисциплину прелет.

Визиторски центар Церјанска пећина представља центар за посетиоце, место на коме сви заинтересовани могу нешто да сазнају о месту на коме се налазе, граду и његовој блијој и даљој околини, да се упознају са природним богатством околине Церјанске пећине, Каменичког виса, Сврљишких планина, Сићевачке и Јелашничке клисуре као и Суве планине, али и да омогући и посетиоцима несвакидашњи адреналински догађај спуштања у саму Церјанску пећину. Стављен је на коришћење спелеолозима, планинарима, туристима, путницима, студентима и њиховим професорима. Између осталог, користиће се за истраживање, улазак у пећину, смештај опреме али и едукацију и презентацију.

Цео пројекат има за задатак промоцију спорта и туризма Града Ниша, обзиром да се за наведене локације интересује све више младих авантуриста жељних квалитетног адреналинског туризма.

Конкурсом код Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Град Ниш је добио 9.000.000 динара.

Извођење радова је у току.

20. Пројекат реконструкције објекта Ликовне колоније „Надежда Петровић“ Сићево

Ликовна колонија „Сићево“ најстарија је српска и југословенска уметничка колонија, најстарија институција те врсте на Балкану, и њен историјски значај је изузетно велики. Основана је 30. јула 1905. године у селу Сићево, у живописној Сићевачкој клисuri, 16 километара источно од Ниша, на иницијативу познате српске сликарке Надежде Петровић. Колонија окупља бројне уметнике који у инпозантном природном амбијенту стварају значајна уметничка дела.

С обзиром на то да је објекат био у лошем стању, Град Ниш је најпре у 2019. уложио у замену фасадне столарије на објекту, средства вредности око 750.000 динара.

За потребе санације објекта Ликовне колоније „Надежда Петровић“ у Сићеву, Град Ниш је прибавио техничку документацију, елaborат геотехничких услова санирања објекта, Идејни пројекат и Пројекат за извођење. Очекује нас наставак активности.

21. Реконструкција и енергетска санација објекта Центротурист у склопу СЦ „Чаир“

Приступа се изради пројектне документације за реконструкцију, санацију објекта Центротурист у склопу СЦ „Чаир“.

Објекат изграђен 1978. године од када се није изводило озбиљније реновирање. Потребно је, ради обезбеђивања оптималних услова за боравак корисника и запослених, као и смањења потрошње енергије, реконструисати инсталације, осавременити подне и зидне облоге, решити проблеме цурења и заменити столарију. Реализација овог пројекта пратиће предстојећу реконструкцију стадиона Чаир у смислу подршке смештајним капацитетима комплекса. У току је процедура за јавну набавку.

22. Спортска сала у оквиру ОШ Душко Радовић и ОШ Мирослав Антић

Ради сређивања постојећих сала и прилагођавања захтеваним стандардима за конкурс за предстојеће Европско јуниорско првенство у кошарци, сагледавају се потребни радови и израда пројектне документације за спортске сале у овим двема школама.

Организација Европског јуниорског првенства 2023. године, имало би великог значаја за туристичку промоцију Града Ниша, али и за популаризацију кошарке код деце и младих, с обзиром на то да би у том периоду Град био домаћин већем броју репрезентација из Европе. Организацијом оваквог такмичења даље ће се промовисати спорт и подићи свест младих о здравијем начину живота.

23. Национални Гимнастички центар

Пројекат изградње Националног гимнастичког центра подржан је од Светске гимнастичке федерације и Амбасаде Јапана, која је спремна да у опремање објекта уложи око 1.000.000 евра. Треба напоменути да је 2022. година заправо година јубилеја, 140 година дипломатских односа између Србије и Јапана.

Идејно решење Националног гимнастичког центра је Гимнастички савез Србије предао Граду Ниш, као свој допринос у реализацији целокупног пројекта. Наредна фаза је наставак израде Урбанистичког пројекта, израде техничке документације за издавање Грађевинске дозволе и обезбеђење финансијских средстава за изградњу објекта. Објекат је пројектован на катастарској парцели број 3345/13 КО Ниш – Ђелс кула и спратности је Пр+1 (приземље и спрат).

На основу пројектног задатка предвиђена ја хала за гимнастику са анексом у ком су смештене свлачионице, кацеларије, смештајне јединице и техничке просторије. Гимнастика у Нишу има традицију дугу више од једног века и чланови локалног гимнастичког клуба традиционално партиципирају у националној репрезентацији, а стручњаци из Ниша у телима Гимнастичког савеза Србије и међународних гимнастичких организација.

Вредност објекта: 395.000.000 динара

24. Инфраструктурни радови на изградњи водоводне и канализационе мреже на територији Града

Град Ниш настоји да реши проблеме недостајуће инфраструктуре у свим деловима Ниша, трудећи се да равномерно сагледа потребе мештана са територије свих пет градских општина.

Тренутно су у току активности на разради техничке документације и прибављању одобрења за изградњу и реконструкцију водоводне и канализационе мреже за више од 20 локација на територији свих градских општина.

За решавање водоснабдевања руралног подручја Град Ниш је прибавио техничку документацију и дозволе за изградњу В и К мреже у селу Каменица и В мреже у селу Просек. У завршној фази су пројекти В мреже у селу Јелашница и Малча. У разради је Рујник, Трупале, Јасеновик, Сићево.

Од почетка 2022. године изведени су и делом су у фази извођења радови на мрежи у дужини од 4,5 км : у насељу Поповац, Доње Међурово у улици Шумарској, Деспотовачкој, у улица Дантеова, Драгутина Коцића, радови на повезивању хидрантске мреже за гаражу у ТЦ Амбасадор, у Новом селу, улица Војводе Путника, Горњематејевачка 4. и 7. прилаз, Врежински пут.

У току је припрема за почетак извођења радова на повезивању пумпне станице Медијана 2 са везним цевоводом, повезивање резервоара Виник II и насеља Подвиник, уговорање радова у улици Игманској, Милоша Ђурића 4. фаза, Оскар Давичо.

25. SmartCity

Пројектом је предвиђено системско унапређење иновационих капацитета Града Ниша кроз свеобухватни приступ дигиталној трансформацији јавних услуга.

Пројектом се предвиђа систем за приказивање тренутне заузетости паркинг места, систем мерења квалитета ваздуха, систем СОС сигурне тачке за узбуњивање, систем мерења нивоа реке, систем за праћење саобраћаја на приступним путевима, систем видеонадзора на дивљим депонијама, систем снимања паркиралишта за инвалидска места и евидентација

попуњености, као и мониторинг центар који ће служити за праћење и управљање свим системима паметног града.

Сврха пројекта је системско унапређење иновационих капацитета Града Ниша кроз имплементацију иновационих решења усмерених на повећање енергетске ефикасности и побољшање квалитета живота становника у граду. Један од главних циљева пројекта је развој smart city решења у области „Заштита животне средине“, а у складу са водећим европским и светским трендовима.

Пројекат је финансиран у потпуносни од стране Кабинета министра без портфельа задуженог за иновације и технолошки развој. У току је реализација уговора.
Вредност пројекта: 71.778.492 динара

26. Сређивање јавних тоалета у Нишу

У циљу адекватног коришћења парковских простора и јавних површина, Град је приступио реализацији сређивања и стављања у функцију јавних тоалета у Нишу. По закљученим уговорима у вредности од 5.500.000 динара кроз поступак јавне набавке, Град је реконструисао јавни тоалет у Чайру. У току је реализација радова на тоалету на Нишавском кеју. У току је припрема на санација тоалета код Народног позоришта, на Тргу краља Александра Ујединитеља и тоалета у Нишкој Бањи.

27. Санација тоалета у основним школама у Нишу

У основним школама у Нишу ради се на стандардизацији тоалета у смислу замене постојећих чучавца - тоалетним шољама, радовима на проблематичним водоводним и канализационим инсталацијама и као и неопходној замени керамике.

Град Ниш је у процедури јавне набавке на основу предмера и предрачуна радова.

28. Реконструкција школске зграде „Војислав Илић“ у селу Лесковик

Објекат старе школе од око 120 м², у насељу Лесковик у Градској општини Црвени Крст, изграђен је пре доношења прописа о изградњи објекта. Насеље Лесковик налази се у планинском подручју Каменичког виса и Попове главе, на око 10 километара удаљености од центра Ниша у коме живи око 220 пунолетних становника у 80-так домаћинстава.

У циљу побољшања услова живота становника овог насеља, Град је приступио реализацији реконструкције школе као би се ставила у функцију.

У току је реализација уговора на изради техничке документације и извођењу радова.
Вредност пројекта је 8.500.000 динара

29. Балон сала у Основној школи „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду

У дворишту Основне школе „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду, 2007. године изграђена је балон сала за потребе одржавања наставе физичког васпитања. У току је прибављање Употребне дозволе да би се објекат могао реконструисати чиме би се створили бољи услови за ученике, а школи обезбедио адекватан простор за одржавање часова физичке културе и ваннаставног бављења спортом.

30. Адаптација, санација и унапређење енергетске ефикасности Гимназије „Светозар Марковић“ у Нишу

Радови на адаптацији, санацији, унапређењу енергетске ефикасности и инвестиционом одржавању објекта Гимназије „Светозар Марковић“ у Нишу изводе се у циљу побољшања

услови коришћења објекта, промене организације простора у делу објекта, поправке и замене појединих оштећених делова инсталације и опреме.
Усаглашавање техничке документације је у завршној фази и у 2022. години очекује се добијање сагласности на техничку документацију од стране Канцеларије за управљање јавним улагањима. Након добијања сагласности почињу активности на реализацији пројекта адаптације, санације и унапређења енергетске ефикасности објекта.
Укупна вредност пројекта: 149.036.553 динара.

Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе Републике Србије.

31. Пројекат реконструкције и надградње објекта социјалне заштите „Душко Радовић“ и управе Градске општине Пантелеј

Реконструкција објекта у коме су Дом за децу и омладину „Душко Радовић“, Центар за породични смештај и усвојење и Градска општина Пантелеј обухвата објекат у целости и подразумева радове на одвајању ове три постојеће функционалне јединице и побољшању независног рада сваке од њих. Предвиђена је боља организација постојећих одељења и увођење нових услуга Дома за децу и омладину „Душко Радовић“ чиме би се задовољиле њихове потребе и захтеви. Код дела објекта који припада ГО Пантелеј предвиђена је реорганизација простора са задржавањем постојећег капацитета, побољшањем квалитета услуга и просторног комфорта за запослене. Такође, предвиђено је повећање капацитета Центра за породични смештај и усвајање ради побољшања функционалности и развоја услуга које захтевају опсег деловања установе овог типа. Циљ је имплементација савременог приступа и иновација у садржају и стандардима пројектовања.

Добијена је грађевинска дозвола за извођење радова. Реализацијом пројекта доћи ће се до унапређења животних услова социјално угрожених категорија, унапређење енергетске ефикасности објекта повезивањем на даљински систем грејања а тиме и смањење трошкова одржавања објекта.

У оквиру овог пројекта биће сагледано прикључење објекта на топлотну подстаницу котларнице Мика Антић КО Ниш Пантелеј. Урађено је идејно решење и добијени су локацијски услови. У току је даља разрада пројекта.

Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе Републике Србије.
Вредност пројекта реконструкције објекта је око 910.000.000 динара
Вредност пројекта прикључења на топлотну подстаницу је око 97.000.000 динара.

32. Енергетска санација објекта Основне школе „Краљ Петар Први“

У току је јавни позив Министарства енергетике и рударства Републике Србије за доделу средстава ради финансирања пројеката унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја у јединицама локалне самоуправе, као и градским општинама.

Град Ниш је одредио да један од пројектата буде пројекат енергетске санације објекта Основне школе „Краљ Петар Први“ у Нишу којим је предвиђено извођење радова на делимичној замени спољашње столарије (прозори и врата) као и израда комплетне фасаде са термоизолационим материјалом од камене вуне. Такође, предмет пројекта је замена громобрана и спољашњег осветљења на објекту, с обзиром на то да се исто мора демонтирати ради енергетске санације крова и фасаде.

У току је усаглашавање идејног пројекта у складу за условима јавног позива.
Вредност пројекта је око 90.000.000 динара

33. Разрада нових локација за социјалне станове

Разрада локације у Кованлучкој улици у Нишу, као и других локација за изградњу новог насеља за чију би изградњу било потребно обезбедити комуналну инфраструктуру као и изградњу стамбених објеката у функцији социјалног становаша.

Извршена је парцелација, формирана је грађевинска парцела и извршена су геомеханичка испитивања. Ради се на измене постојећег Идејног пројекта и исходовању локацијских услова.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор помоћи: Делегација Европске Уније у Републици Србији

Учешће Града Ниша на пројекту: израда пројектне документације и испитивања

34. Латинска црква

Латинска црква се налази изнад села Горњи Матејевац, на брду Метох. Подигнута је као једнобродна грађевина у облику уписаног крста са касније дозиданом припратом (нартексом). Зидана је у XI веку, у преднемањијском периоду, у време византијске власти. Била посвећена Светој Богородици којој је додат атрибут Русалија, један од три позната култа код старих Срба. Назив Латинска представља сећање на дубровачке трговце, Латине, који су је користили током XVI века.

Град Ниш улаже средства за сређивање платоа, стаза у комплексу, ограђивање комплекса и постављање капије око непокретног културног добра од великог значаја, у Горњем Матејевцу, као и постављању капије на улазу у комплекс. Израђено је решење за уређења платоа на основу услова Завода за заштиту споменика културе Ниш и предмер и предрачун радова. У току је процедура јавне набавке за избор извођача радова.

35. Београдска капија

Београдска капија представља споменик културе од великог значаја. Њен источни улаз је претворен у својеврсну летњу позорницу, док се са друге стране капије налазила Цветна пијаца, која је сада уклоњена.

У близини Београдске капије налази се турски гроб Захиде Баје, коју стари нишки Роми, сматрају својим свецим и заштитником. Легенде о овој светици се преносе са колена на колено. Сваког четвртка и недеље, на њеном гробу се пале свеће, а понекад се дели и турска алва. Ипак, ово је данас пре свега Ромско национално светилиште и доказ њихове вековне традиције у граду Нишу.

Отварањем Београдске капије и уређењем платоа и парка око ње очуваће се културно-историјска знаменитост града Ниша и повећати њена атрактивност посетиоцима свих старосних доба, повећаће се и проширити могућност за увођење сасвим нових садржаја у туристичку понуду Нишке тврђаве.

Град Ниш је израдио потребну техничку документацију за **Урбану регенерацију**

Београдске капије Нишке тврђаве за уређење платоа испред Београдске капије, прибавио Решење о одобрењу о извођењу радова.

Град Ниш је за потребна средства за извођење ових радова конкурисао на јавни позив код Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Вредност пројекта је 46.888.644,47 динара.

4.1.7. Развојни домаћи и међународни пројекти

Град Ниш је, посредством Канцеларије за локални економски развој, претходних година покренуо низ пројекта, који ће бити реализовани током ове и наредних година а чији је фокус на оснаживању локалне заједнице и стварању развојне основе за побољшање услова

живота грађана. Ови пројекти ће бити реализовани уз финансијску и/или техничку подршку Европске уније и билатералних донатора као што су УНДП, УНОПС и други, али и уз помоћ институција финансијске подршке као што су Европска инвестициона банка (ЕИБ), Светска Банка (WB), Европска банка за реконструкцију и развој (EBRD), Француска развојна агенција (АФД), али и министарства Републике Србије.

Узимајући у обзир свеобухватни концепт локалног економског развоја који није искључиво везан за раст економије, Канцеларија за локални економски развој ће у 2022. години спроводити пројекте и активности које теже побољшању квалитета живота и унапређењу пословног амбијента:

1. Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора

У склопу пројекта „Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора“, који спроводи Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре уз финансијску подршку Европске инвестиционе банке (ЕИБ) и Француске развојне агенције (АФД), Град Ниш припрема неопходну документацију за прединвестициону фазу пројекта “Урбане регенерације простора градског железничког коридора“ чији ће саставни део бити и „План одрживе урбане мобилности Града Ниша“. На овај начин стварају се услови за дугорочно планирање и капитално улагање у банкарски прихватљиве пројекте саобраћајне инфраструктуре и интервенције у области урбане мобилности.

Европска инвестициона банка је расписала међународни тендер за одабир консултантца за припрему Плана одрживе урбане мобилности и планира се да почетак рада на СУМП-у буде 1. јун 2022. године. Као резултат пројекта, очекује се доношење Плана одрживе урбане мобилности (СУМП), заснованог на свеобухватној дијагнози саобраћајне ситуације и развојног контекста у Нишу, који поставља јасно дефинисане мере за задовољење потреба мобилности грађана и предузећа до периода од 15 година, идентификација могуће опције за промену намене унутар градског железничког коридора и успостављање листа приоритета интегрисаних инвестиција и банкарски исплатљивих пројеката које се могу спровести у року од 5 година након усвајања документа, а за које су ЕИБ и АФД заинтересовани за финансирање. План одрживе урбане мобилности и листа приоритетних пројеката на траси железничког коридора у урбаном језгру, представљају предуслов за инвестиције ЕИБ-а и АФД-а. У току 2022. године биће припремљен потребан сет података и урадиће се дубинска анализа мобилности. Резултат ове фазе треба да укључи, између остalog, опис налаза, потражњу за мобилношћу, модалну поделу и безбедност саобраћаја, допуњене мапама и визуелним приказима података. Ова анализа јесте полазна основа за мултимодални транспортни модел који ће се развијати у првој половини 2023. године.

2. „Технопарк Србија 2“

Пројекат „Технопарк Србија 2“, преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, спроводи Научно технолошки парк Београд, а суфинансирају Влада Швајцарске конфедерације и Град Ниш кроз субвенционисање рада Друштва са ограниченим одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“. Влада Швајцарске конфедерације финансира пројекат у износу 620.000,00 швајцарских франака и то за три конкретне активности:

- развој и спровођење шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја у износу од 10.000-15.000 ЦХФ за 25 стартапова из Ниша;
- пружање подршке која се односи на: процену потреба, развој детаљног пословног модела, позиционирање и промоцију, обуке, мониторинг итд. Научно-технолошког парка у Нишу;
- Подизање капацитета НТП-а у циљу пружања подршке компанијама за промоцију извоза, права интелектуалне својине, увођење мера подршке финансирању, итд. Досадашње пројектне активности су допринеле да се изради Бизнис модел Научно-технолошког парка, да се развију модели пружања подршке стартап компанијама и

технолошко-развојним компанијама, као и да се јачају људски ресурси за пружање подршке иновацијоном предузентиштву. Покренут је први циклус развоја и спровођења шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја где је из Ниша за јавни позив „Raising Starts“ аплицирало 32 тима, од чега је 10 изабрано за даљи рад и финансирање. У току 2022. године, планирано је да се изврши неколико модула обуке за промоцију, напретка компанија, промоцију извоза, права интелектуалне својине, увођење мера подршке финансирању итд, али и да се спроведе нови циклус подршке шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја кроз другу фазу јавног позива „Raising Starts“, када се очекује да најмање 10 стартапова из Ниша буде подржано.

3. Ботаничка башта

Канцеларија за локални економски развој отпочела је припремне активности за реализацију пројекта успостављања ботаничке баште у Нишу. Ботаничка башта би требало да буде формирана као научно-истраживачка, наставна и културно-просветна установа у којој се налазе колекције биљака које представљају разноврсност и богатство биљног света. Град Ниш би, као велики универзитетски центар и град окружен великим биљним диверзитетом, формирањем ботаничке баште заузео важну улогу у научном, еколошком и културном животу земље. Осим тога, ботаничка башта обогатиће, својим садржајем, туристичку понуду града Ниша а тиме допринети и његовом локалном економском развоју. Према урбанистичком плану: Четврте измене и допуне Плана генералне регулације подручја Градске општине Нишка Бања - прва фаза (у току је израда Нацрта Плана), локација се налази у оквиру површине јавне намене - зелене површине - ботаничка башта. Површина планираног комплекса ботаничке баште је око 2,49ha, а бруто развијена грађевинска површина око 0,75ha –Планирана доминантна намена је: зелене површине специјалне намене - ботаничка башта и стакленик (основни правац делатности је проучавање биологије биљака, разрада методе гајења и заштите; заштита уникатног геофонда аутохтоне флоре, нарочито оне којој прети исчезавање; очување геногонда културних биљака и проширење њиховог асортимана путем аклиматизације и селекције; приказ природног богатства и лепоте биљног света, еколошко васпитни рад са ћајима, студентима и др.);

Планирана Допунска намена је: расадник; арборетум; објекти за образовање и културу; комерцијално-услужне делатности, у функцији основне намене; саобраћајна и техничка инфраструктура, која је искључиво у функцији снабдевања и опремања подручја.

Урбанистичко - архитектонски конкурс за Идејно решење „Ботаничка башта“ је припремљен и очекује се да у првој половини 2022. године буде спроведен поступак, а да Град Ниш добије идејно решење до краја 2022. године.

4. „Будући градови југоисточне Европе“

Извор финансирања ове петогодишње иницијативе је Европски институт за иновацију и технологију преко ClimateKic-а, којим се планира инклузивна и просперитетна трансформација одабраних делова града у градовима учесницима из југоисточне Европе (Марибор, Сарајево, Скопље, Крижевци и Ниш). У току 2022. године, Град Ниш ће у сарадњи са Научно технолошким парком Ниш, који је партнери ClimateKic-а, радити да сагледавају технолошких и друштвених иновација које се могу тестирати на територији Ниша како би понудили иновативна решења за проблеме Ниша у области климатских промена. Кроз 2022. годину то подразумева рад на припреми партнериштвенног решења за урбане цепове и развој модела подршке стваралачких заједница у решавању међублоковског зеленила и јавних простора. На основу добијеног решења, Град Ниш ће суфинансирати уређење простора. Други задатак јесте подршка решавању проблема у области животне средине које има Ниш, кроз сарадњу са стартаповима у раној фази развоја који ће добити менторску подршку за развој своје идеје и финансијску подршку за израду прототипа иновације. На овај начин Град Ниш подстиче развој иновација у јавном сектору (GovTech) и

омогућава да се решења проблема које има град решавају уз помоћ локалних капацитета који развијају нови производ са високим потенцијалом за извоз и раст. Трећи задатак који овај пројекат има у 2022. години јесте подршка процесу отварања података у области заштите животне средине. За реализацију овог задатка Научно технолошки парк Ниш издвојио је људске ресурсе који ће пружити подршку Граду Нишу у отварању података.

5. Суфинансирање мера енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији Града Ниша за 2021. годину

Град Ниш је једна од 67 локалних самоуправа у Србији којима је држава одобрила средства по јавном позиву Министарства рударства и енергетике за енергетску санацију у домаћинствима. Укупна расположива средства подстицаја Града Ниша и МРЕ износе 19.000.000,00 рsd (девет милиона су средства ресорног министарства, а десет милиона динара су средства Града). У току јуна 2021. био је расписан јавни позив за привредне субјекте, а октобра јавни позив за грађане. На јавни позив за енергетску санацију домаћинстава и стамбених зграда пристигле су укупно 422 пријаве, које је Комисија разматрала, а уговори су марта 2022. додељени за 178 домаћинстава, и то 15 домаћинства добило средства за термоизолацију, 6 домаћинства за набавку и инсталацију соларних колектора за грејање санитарне потрошне топле воде, док је највећи број домаћинстава добио средства за замену столарије и то чак 157. Реализација мера биће у току 2022. године.

6. Суфинансирање мера енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији Града Ниша за 2022. годину

Град Ниш је конкурисао 2022. године за средства Министарства рударства и енергетике по Јавном позиву за доделу средстава за финансирање Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова који спроводе јединице локалне самоуправе као и градске општине, ЈП 1/22. Уговор је потписан 11.03.2022. Укупна вредност пројекта је 40.000.000,00 од чега ресорно министарство суфинансира пројекат са 20.000.000,00. Предмет Јавног позива је финансирање Програма који обухвата следеће мере енергетске ефикасности:

- унапређење термичког омотача путем:
 - (1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичкогомотача. Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа стarih прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида,
 - (2) постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору,
 - (3) постављања термичке изолације испод кровног покривача. Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен кровни покривач и хидроизолациони кровни систем, грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова;
- унапређење термотехничких система зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:
 - (1) замене постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим,
 - (2) замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела-радијатора и пратећег прибора,
 - (3) уградње топлотних пумпи (грејач простора или комбиновани грејач),
 - (4) уградње електронски регулисаних циркулационих пумпи,
 - (5) опремањем система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту (калориметри, делитељи топлоте, баланс вентили),
- уградње соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топловоде,

- уградње соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградње двосмерног мрног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем.

7. Пројекат смањења загађења ваздуха пореклом из индивидуалних извора у 2021. години

У склопу јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројектата смањења загађења ваздуха у Србији пореклом из индивидуалних извора, у 2021. години реализују се три мере чији је циљ промена и смањење количине потрошеног енергента кроз примену мера замене неефикасних уређаја за грејање у приватним кућама и то:

- Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на пелет;
- Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на гас;
- Мера уклањања постојећих уређаја за грејање и прикључење на систем даљинског грејања.

Укупни буџет пројекта је 17.600.000,00 динара, од чега Министарства заштите животне средине финансира пројекат у вредности од 12.600.000,00, док Град Ниш суфинансира у вредности од 5.000.000,00.

По основу првог јавног позива определено је укупно око 5.5 милиона динара за 64 корисника, док је по другом јавном позиву данас одобрено 6.648.619,00 РСД за укупно 83 домаћинства, од чега 37 за куповину котлова на пелет и 46 за куповину котлова на гас. Просек субвенције по домаћинству је био око 80.000 динара. У току 2022. године, је објављен јавни позив за утрошак 5.500.000,00 РСД. Очекује се реализација инвестиције до краја маја 2022. године.

8. Побољшање енергетске ефикасности зграде Позоришта лутака Ниш

Град Ниш је припремио пројектну документацију и прибавио неопходне дозволе за извођење радова на машинским инсталацијама Позоришта лутака Ниш. Град Ниш је конкурирао на отворени јавни позив програма ЕУ ПРО ПЛУС за изградњу локалне инфраструктуре пројектом Побољшање енергетске ефикасности зграде Луткарског позоришта у Нишу. Пројекат има за циљ да побољша ниво комфора запослених и посетилаца Луткарског позоришта Ниш, пружи запосленима позитивније услове рада и посетиоцима пријатније искуство током представа. Кроз пројекат ће бити решено грејање главне сале као и проблем одимљавања. Процењена вредност пројекта је 260.746,00 УСД од чега се очекује суфинансирање ЕУ ПРО ПЛУС програма у износу од 190.746,00 УСД или 73,15%. Овај пројекат представља наставак улагања у једину институцију овог карактера јужно од Београда, јер је током 2018. године извршена потпуна замена седишта у Позоришту лутака Ниш.

9. Пројекат пошумљавања у циљу заштите и очувања преденог диверзитета у 2022. години

У склопу Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројектата пошумљавања у циљу заштите и очувања преденог диверзитета у 2022. години биће реализован пројекат пошумљавања следећих локација:

- Прва предвиђена локација за пошумљавање у Градској општини Палилула налази се у улици Светолика Ранковића, на КП 8683/11, у КО Ниш „Бубањ“ површине 3868 m² на којој су формирана два спортска терена, ограђена са западне и северне стране према улици формирањем зеленог заштитног појаса и садњом високих лишћара са источне и јужне

стране. На тај начин је створен проверен и безбедан амбијент за спортске активности и краћи одмор, а уједно и пријатан амбијент за околно становништво.

Друга сагледана површина у истој градској општини налази се у МИН-овом насељу на катастарским парцелама број: 17193/1, 17212/5, 17212/6, 17212/7, 1712/4, 17216/3 и 17217/3 КО Бубањ. Површина под озелењавањем износи укупно П-3433,5 m².

Укупно је планирано 184 стабала аутохтоних сорти садница.

10. Пројекат „Зелено и чисто- план превенције нелегалног одлагања отпада и уклањања дивљих депонија на територији града Ниша за 2022. годину“

Министарству заштите животне средине достављени су подаци о локацијама дивљих депонија на подручју градских општина Града Ниша, са оквирном количином отпада на истим, као и оквирни износ трошка потребних за уклањање дивљих депонија. Упркос напорима и ангажовању на терену, Град Ниш има велики број дивљих депонија, које се простиру на 9419 m². Град Ниш је конкурисао код Министарства заштите животне средине по основу Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројекта превенције нелегалног одлагања отпада и уклањање у 2022. години, за уклањање 16 дивљих депонија укупне запремине 4300 m³ и укупне површине на којој се депоније налазе од 9.096m². Укупна вредност пројекта је 9.284.327,80 динара, од чега ресорно министарство суфинансира са 5.000.000,00 динара а Град Ниш са 4.284.327,80 динара.

11. Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој, врши припрему за реализацију пројекта „Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш“ који представља проширење сарадње између Републике Србије и Републике Јужне Кореје у области информационих и комуникационих технологија, а који се финансира средствима Владе Републике Кореје преко Националне агенције за информационо друштво Републике Кореје. Циљ је успостављање информатичко-приступног центра који ће допринети превазилажењу дигиталног јаза кроз подизање информационе писмености и промоцију сарадње путем информационих технологија, кроз едукацију државних службеника нарочито у погледу коришћења електронских сервиса, слободан приступ интернету за грађане, семинаре и друге активности.

Укупна вредност пројекта је 250.000 ЕУР, који се у пуном износу финансира средствима Владе Републике Кореје и односи се на реконструкцију/санацију објекта мезанина Народног Универзитета и опремање објекта намештајем и ИТ опремом. Израда пројектно-техничке документације је планирана за прву половину 2022. године а извођење радова до краја 2022. године.

Носилац реализације пројекта је Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије. Пројекат финансира Влада Републике Кореје, а спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе и Град Ниш.

12. „ИНО-РЕГ: Иновациони екосистем као покретач регионалне конкурентности Нишавског округа“

Регионална развојна агенција „Југ“ и Град Ниш, уз суфинансирање Развојне агенције Србије, у 2022. години спровеће пројекат којим ће бити дефинисане области у којима Нишавски округ има критичну масу знања, капацитета и компетенција и у којима постоји иновациони потенцијал за позиционирање на глобалним тржиштима, што ће допринети правилном алоцирању ограничених ресурса, већем степену активирања територијалног капитала, стварању подршке у усмеравању рада Научно-технолошког парка и убрзаном економском развоју Нишавског округа а тиме и већој територијалној кохезији Републике Србије. Кроз овај пројекат, суфинансиран је и 6.Форум напредних технологија, док је кроз пројекат планирана и међусекторска и међуопштинска анализа регионалног контекста у потенцијала за иновације региона.

13. Отпорни и стабилни стартапи као покретач регионалног развоја

Град Ниш и Стартап центар Ниш поднели су заједнички пројекат у оквиру расписаног јавног позива ЕУ ПРО ПЛУС програма за предлоге пројекта за организације за подршку пословања. Укупна вредност пројекта је 55.730 УСД, уз суфинансирање Стартап центра у вредности од 8.000,00 УСД. Пројекат има за циљ да технолошки стартапови, тимови, спиноф и scaleup компаније, испуње свој пун потенцијал и потребу за стварањем иновативних производа, услуга и процеса који ће произвести додатну вредност и подржати брз опоравак привреде од негативног утицаја КОВИД 19. Овај пројекат ће изградити вештине технолошких стартапа, тимова, спин-оф и технолошки развојних компанија у области иновативног технолошког предузетништва кроз акцелераторски програм „Школа иновација“ и прилагођен менторски програм за сваког од корисника стартап-а, који ће компаније довести до стања припремности за инвестиције и раст. На крају акцелераторског програма „Школа иновација“ стратапови ће имати валидирани пословни модел спреман за фазу акцелерације. Такође, пројекат ће повећати капацитет организација за подршку пословања као и ЈЛС у региону да пруже одговарајућу подршку стартап-овима, тимовима, спин-оф и технолошки развојном компанијама у области развоја пословног модела, отпорности, тржишне стратегије, експанзије, интернационализације, финансирања, у циљу стварања стабилних и отпорних стартапа у региону. Кроз пројекат је планирано да се пружи подршка Граду Нишу у развоју модела подршке технолошком предузетништву и прилагођавању мера локалног економског развоја иновацијама и технолошком предузетништву.

14. Пројекат „Tomorrow“

Како би се сагледали главни стубови Енергетске уније, разменила знања и искуства између локалних самоуправа Европе и припремила „Мапа пута енергетске транзиције до 2050“ године, Град Ниш реализује трогодишњи пројекат „Tomoroow“. Пројекат финансира Европска унија у оквиру HORIZON 2020 програма, који се реализује у оквиру партнерства које предводи асоцијација Energy Cities. Укупна вредност пројекта је 1.499.767,50 €, а пројекат се у потпуности финансира средствима Европске Уније, док је вредност пројекта за Град Ниш 79.198,75 €. Током 2022. године планирана је израда Мапе пута за енергетску транзицију града Ниша до 2050., уз процес укључивања грађана. Кроз процес у 2022. години сагледаће се доступни подаци о енергетском сиромаштву, потражњи за енергијом, загађењу ваздуха и климатским променама, закључци добијени из процеса партиципације (али и из широке анкете, предлога климатона и сл.). На тај начин ће се формулисати визија, активности и кључни индикатори учинка за праћење и евалуацију који ће произаћи из закључчака и спроведеног бек-кастинг процеса.

15. Унапређење зоохигијене у Нишавском округу

У оквиру пројекта: “Локална самоуправа за 21. век“ и Фонд за међуопштинску сарадњу Министарства државне управе и локалне самоуправе и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), поднет је предлог пројекта „Унапређење зоохигијене у Нишавском округу“. Кроз пројекат је планирано успостављање правног оквира за оснивање заједничког координационог тела у области зоохигијене Ниша, Гаџиног Хана и Сврљига, али и јачање постојећих капацитета зоохигијенских служби на територији Града Ниша и општина Гаџин Хан и Сврљиг кроз набавку опреме и едукацију. У току 2022. године се очекује да се изврши анализа капацитета постојећих служби и пракси на терену и припреми елaborат који садржи „мапу пута“ до изградње и формирања службе, социо-економску анализу, анализу исплативости заједничке службе и заједничког центра, финансијску конструкцију центра (изградња и одржавање) и план рада. Коначно, потписивање међуопштинског Споразума о сарадњи на успостављању заједничке службе за зоохигијену је планирано за прву половину 2022. године, као и набавка средстава за ветеринарски третман и бригу о животињама.

16. Успостављање јединственог управног места

Канцеларија за локални економски спровела је успостављање јединственог управног места у Градском службном центру средствима Министарства државне управе и локалне самоуправе. Сврха јединственог управног места је повећање ефикасности, делотворности и економичности рада органа у ситуацијама када је за остваривање једног или више права потребно поступање једног или више органа. Све радње извршаваће се на три могућа начина: електронски, путем поште или директно, обараћањем надлежном органу. Јединствено управно место које ће допринети бољем положају странке у односу на градску администрацију, а поступак остваривања права и пружања услуга учинити једноставним и ефикасним. Отворено је у улици Николе Пашића 24 где ће грађани, на једном месту уз уштеду времена, на једноставан, али и модеран начин имати многе услуге из делокруга рада градске администрације. Информације за право које желе да остваре или услугу која им је неопходна из надлежности Градске управе за органе Града и грађанска стања, Градске управе за друштвене делатности и Градске управе за финансије - Сектора локалне пореске администрације. Јединствено управно место отворено је априла 2022.

17. Отварање података

Канцеларија за локални економски развој планира да у току 2022. године, кроз техничку подршку Канцеларије за ИТ и еУправу наставити са процесом отварања података, тако што ће радити на отварању новог сета податка и јачању атрибута података. Град Ниш ће добити две врсте помоћи: а) Основну – отварање и визуелизација података из области заштите животне средине, здравства, јавне безбедности, јавног интереса, културе, људских права и грађанског друштва (укључује и вере и дијаспору), медија/информисања, образовања, омладине, пољопривреде и руралног развоја, привреде, социјалне заштите, спорта, удружења, урбанизма, просторног планирања и грађевинарства базирану на јавним конкурсима/позивима, а на основу одлука о финансирању/суфинансирању програма/пројеката; б) Напредну – отварање података на основу дефинисаних области и циљева од стране ЈЛС као и учешће на Изазову отворених података.

18. Стратегија интегрисаних територијалних иницијатива

Програм ЕУ ПРО Плус ће пружити техничку подршку у изради ИТИ територијалних стратегија, укључујући подршку у успостављању управљачких механизама за спровођење, праћење и оцену спровођења стратегија, подршку у развијању капацитета за примену инструмената територијалног развоја кроз обуке. Тематски фокус територијалних стратегија је заснован на приоритетним подручјима интервенције дефинисаним у Стратегији одрживог урбанијог развоја Републике Србије до 2030. године и приоритетним циљевима кохезионе политике Европске уније.

ИТИ стратегије подразумевају просторни континуитет са посебним територијалним карактеристикама, усаглашеност са важећим територијалним политикама и изворима средстава ЕУ од значаја за финансирање интегралних пројеката у ширим географским подручјима. Време трајања 12 месеци.

19. Техничка подршка у изради Средњерочног плана

Град Ниш је конкурисао код Сталне конференције градова и општина за техничку подршку у изради Средњерочног плана који би у трогодишњем периоду требало да прецизно дефинише активности, утврђене у складу са циљевима и мерама дефинисаним у кровном стратешком документу – Плану развоја Града Ниша за период 2021-2027. година.

20. Иницијатива за урбану мобилност Западног Балкана

Међународна банка за обнову и развој (ЕБРД) и Међународна финансијска корпорација (IFC) – заједно Група Светске банке (WBG) су укључиле Град Ниш у Иницијативу за урбану

мобилност која ради са десет највећих градова у региону Западног Балкана, и која се имплементира у партнерству са аустријским Савезним министарством финансија и швајцарским Државним секретаријатом за економске послове SECO. Пројекат ће радити са локалним и националним властима на идентификацији низа могућности за мобилизацију приватних и јавних финансија за подршку пројектима урбане мобилности. Кроз пројакат биће идентификовано низ потенцијалних пројекта који ће подржати шире економске, друштвене и еколошке аспирације грађана Ниша и која ће служити као основа за инвестиционо планирање између Владе Србије и EBRD-а, који ће подржати улагања у инфраструктуру мобилности на нивоу локалне самоуправе.

21. Урбани резилијенти градови

Светска банка је одабрала Град Ниш као један од градова у којима ће се развијати модели градова отпорних и еластичних на климатске и економске промене. Светска банка ће пружити техничку подршку у усаглашавању процеса просторног планирања и стратешког/развојног планирања и усаглашавања са процесом припреме буџета, али ће пружити и техничку подршку у развоју пројектно-техничке документације за уређење приобаља реке Нишаве. Очекује се да у току 2022. године Светска банка позитивно одлучи о иницијативи за пружање техничке подршке у изради прединвестиционе и инвестиционе документације за уређење приобаља реке Нишаве.

4.1.8. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања

Развојна агенција Србије (PAC) www.ras.gov.rs је владина организација која нуди широк спектар услуга, укључујући подршку директним улагањима, подстицај конкурентности и промоцију извоза, као и спровођење пројекта који имају за циљ економски и регионални развој. Како би се сви делови Србије развијали равномерно, PAC у својој мрежи има 16 акредитованих регионалних развојних агенција (APPA) а једна од њих - РРА ЈУГ (www.rrajug.rs) се налази у Нишу и са њом се интензивно сарађује при реализацији програма.

PAC, у сарадњи са Министарством привреде, спроводи Програм интернационализације привредних друштава и предузетника у 2022. години у циљу креирања услова за остваривање извозних послова. PAC расписује јавне позиве за учешће по Програму, односно, излагање на сваком сајму појединачно у оквиру националног штанда Србије. Укупно је планирано 15 сајмова: општи привредни сајмови, сајмови прехранбене индустрије, сајмови вина, сајмови робних марки, сајам индустријске технологије.

Министарство привреде објавило је 24. јануара 2022. јавне позиве за три програма подршке микро, малим и средњим предузећима и предузетништву у Србији за које је укупно определено 600 милиона динара бесповратних средстава:

- Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за жене предузетнице и младе до 35 година старости, у укупном износу од 100 милиона динара,
- Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању, који су регистровани најраније две године у односу на годину подношења захтева, у укупном износу од 150 милиона динара.

Средства за ова два програма су намењена за куповину опреме и доставних возила, текуће одржавање пословног и/или производног простора и оперативне трошкове највише до 20% у структури укупног улагања.

- Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте, у укупном износу од 350 милиона динара, су намењена за:

- куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора, који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала;
- куповину нових или половних (не старијих од пет година) машина и опреме, укључујући алате, као и за доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње. Средства се не могу користити за набавку ручног алате, односно лаког теретног возила врста Н1;
- трајна обртна средства, највише до 10% укупног инвестиционог улагања;
- набавку софтвера и рачунарске опреме.

Програме спроводе Министарство привреде и Фонд за развој, а представљају комбинацију бесповратних средстава и повољних кредита Фонда.

Нови јавни позив за Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача (МНК) биће расписан и у 2022. години, па ће прилику да постану партнери великих међународних компанија добити фирме које послују у сектору електричних и електронских система, аутомобилској, металској, гумарској и пластичарској индустрији, као и предузећа која производе кућне апарате.

Фонд за развој Републике Србије, (www.fondzarazvoj.gov.rs), путем кредита, пружа финансијску подршку предузетницима, ММСП и великим привредним друштвима: од 300.000 динара за предузетнике и 1.000.000 за привредне субјекте за набавку опреме, машина, постројења, изградњу и куповину производног или пословног простора. Максимални износ по једном привредном субјекту са свим његовим повезаним лицима у току календарске године може бити до 250.000.000 динара. Заинтересовани могу да аплицирају за новац током године.

Биће покренут програм набавке нове опреме за мала и средња предузећа, који ће спроводити Министарство привреде, РАС и одабране банке, као и субвенционисани инвестициони кредити преко Европске инвестиционе банке.

Током године спроводиће се финансијска подршка за ефискализацију, где фирма преко Пореске управе, може остварити право на 100 евра субвенције по сваком пријављеном пословном простору и 100 евра по фискалној каси.

Фонд за иновациону делатност (www.inovacionifond.rs) реализује: Програм раног развоја, намењен младим предузећима који развијају технолошку иновацију за којом постоји потреба на тржишту, Програм суфинансирања иновација, којим се подржавају мала и средња предузећа у развоју нових производа, услуга и технологија са високом додатом вредношћу и Програм сарадње науке и привреде, кроз заједничке развојне пројекте развија нове производе и услуге, односно иновативне технологије са тржишним потенцијалом.

Покренут је нови програм подршке (финансијске и менторске) за перспективне тимове и микро предузећа Паметни почетак, који је намењен развоју прототипа или минимално одрживог производа. Тимовима и микро предузећима су за појединачне пројекте на располагању бесповратна средства у износу до 30.000 евра.

У сарадњи са Владом Србије и уз подршку компаније Philip Morris, у периоду 2020 – 2023. NALED реализује StarTech – програм подршке за иновацију и трансформацију малих и средњих предузећа, у циљу дигитализације пословања и улагања у развој иновативних производа и услуга како би се освојила нова тржишта.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће пружати стручну помоћ у промовисању ове мере у складу са постојећим механизмима подршке који су прошли законом утврђену процедуру, те се за ове намене неће издвајати средства из буџета.

4.1.9. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша

Град Ниш је, на бази прописаних критеријума, решењем Министарства привреде, проглашен за туристичко место прве категорије.

Усвајањем Плана развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша 36/2021) као приоритетни циљ 1.4. дефинисан је циљ, који се односи на **Унапређење и промоцију туристичке понуде и потенцијала Града Ниша**, у оквиру којег су дефинисане следеће мере:

- 1.4.1 Унапређење туристичке презентације Нишке Тврђаве
- 1.4.2 Подршка развоју туристичке инфраструктуре Нишке Бање
- 1.4.3 Уређење излетишта
- 1.4.4 Туристичка презентација споменичког наслеђа
- 1.4.5 Заштита и ревитализација Старог нишког гробља
- 1.4.6 Уређење бање Топило
- 1.4.7 Побољшање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу-адреналинског туризма
- 1.4.8 Изградња и увођење нових туристичких инфо и визиторских центара на важним локацијама
- 1.4.9 Улагање у туристичку инфраструктуру заштићених добара (Сићевачка клисура, Јелашничка клисура, Сува планина, Лалиначка слатина)
- 1.4.10 Постављање и прилагођавање туристичке сигнализације и ознака, туристичко мапирање и дигитализација обележавања културно историјских споменика и туристичких локалитета и естетско уређење града и локалитета
- 1.4.11 Унапређење и развој туристичких манифестација.

Реализацијом ових мера, у поменутом периоду, ће се остварити овај приоритетни циљ.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину планирани су капитални издаци за изградњу Аква парка, изградњу "Терми Кулиште" у Нишкој Бањи и Побољшавање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу (партерно уређење улаза у Церјанску пећину, постављање надстрешница на полетиштима за параглајдинг), што је сагледано и Одлуком о усвајању Плана капиталних инвестиција Града Ниша за период од 2021. до 2024. године.

У складу са годишњим програмом рада **Туристичке организације Ниш(ТОН)**, биће реализоване активности на: брендирању и активној промоцији Ниша као туристичке дестинације; промоцији потенцијала на сајмовима у земљи и иностранству; давању подршке организацији Међународног сајма туризма у Нишу и осталих манифестација као и на реализацији издавачке делатности.

Средства су планирана за учешће на Међународном сајму туризма у Београду, промоцију туристичких потенцијала и понуде града и околине у суседним земљама попут Северне Македоније, БиХ, Црне Горе, итд. Планира се учешће са ТОС на свим већим међународним сајмовима туризма у Лондону, Москви, Берлину, Кини, Истанбулу и сл.

Планиран је и наставак туристичке промотивне кампање „Бирам срцем, бирам Ниш“ у земљи, као и учешће на догађајима од значаја за туристички развој и промоцију града и околине.

ТОН планира да се приклучи актуелној промотивној кампањи Туристичке организације Србије која се заснива на промоцији туристичких потенцијала градова у Србији, као и на промоцији манифестација које из године у годину заузимају све значајнијеместо на Европској мапи фестивала. Идеја је да се презентује најбоље из Ниша у градовима региона

4.1.10. Подстицање развоја пољопривреде

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политike руралног развоја Града Ниша на годишњем нивоу утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава која су определјена за Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој Града Ниша у оквиру Програма 5 – Пољопривреда и рурални развој. Програмом за 2022.годину се планира реализација следећих мера:

Мере директних плаћања - Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Мере кредитне подршке - Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

Мере руралног развоја:

- Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
- Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде
- Управљање ризицима
- Органска производња
- Спровођење локалних стратегија руралног развоја
- Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга
- Подршка младима у руралним подручјима
- Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима.

Посебни подстицаји:

- Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју.

Реализација Програма, односно дефинисане мере доприноће:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности, кроз повећање продуктивности газдинства и смањење производних трошкова;
- достизању националних и стандарда ЕУ;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;
- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.

Управа за имовину и одрживи развој у току 2022. године планира и спровођење активности на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта, организовање пољочуварске службе и подизање нивоа заштите од поплава на водотоцима другог реда и спровођење активности које обухватају стручно – саветодавну подршку пољопривредним газдинствима и сеоском становништву.

4.1.11. Нефинансијска подршка почетницима у пословању

Акредитована Регионална развојна агенција Југ, у оквиру својих активности које спроводе сертиковани запослени, у циљу пружања подршке предузетницима, а нарочито

почетницима у пословању, нуди нефинансијске услуге кроз: пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг.

Саветодавне услуге се односе на: помоћ при припреми бизнис плана и његову израду, дефинисање кључних елемената бизнис плана, помоћ при формирању конкурсне документације, провера исправности, тачности и комплетности конкурсне документације. Услуге обуке РРА Југ врши из следећих модула: Обука за почетнике у пословању, Финансијско управљање - Основни ниво, Бизнис план и преговарање са банкама, Маркетинг и продаја.

Менторинг спроводе сертификованы ментори запослени у РРА Југ, са циљем да помогну власнику/директору/менаџеру привредног субјекта да препозна и схвати кључну тачку потенцијала свог пословања и уз савете и подршку ментора изради и примени акциони план који би требало да доведе до бољих пословних резултата.

Захтеви привредних субјеката, чији су оснивачи прошли бесплатну обуку за започињање пословања по Програму стандардизованог сета услуга за МСПП, који се реализује преко АРРА, имају предност при конкурирању код Министарства привреде. РРА Југ такође учествује у промотивним активностима, које се односе како на промоцију предузетништва тако и на пружање подршке ММСПП за различите програме, које спроводе Министарство привреде, РАС, Фонд за иновациону делатаност Србије.

4.2. Подстицање запошљавања

Подстицање запошљавања остварује се кроз сарадњу релевантних националних институција, локалне самоуправе и Националне службе за запошљавање, привредних субјеката, цивилног сектора и других заинтересованих субјеката.

4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. година (ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на трогодишњем нивоу у локалној заједници.

ЛАПЗ је израдила Канцеларија за локални економски развој Града Ниша, уз активно учешће Локалног савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање (НСЗ) - Филијала Ниш, Привредном комором Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, малим и средњим предузећима, организацијама цивилног друштва и другим партнерима.

По добијеном позитивном мишљењу Локалног савета за запошљавање, Локални акциони план запошљавања донела је Градоначелница Града Ниша и он је објављен у Службеном листу Града Ниша бр.34/2021. Измене и допуне Локалног акционог плана запошљавања града Ниша за период од 2021-2023. објављене су у Службеном листу Града Ниша 18/2022.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2021-2023. годину, програми или мере активне политике запошљавања, који су се суфинансирали удруживањем средстава из буџета Републике Србије и буџета Града Ниша, а предвиђени износи по мерама од стране Града били су: за Програм стручне праксе 4.000.000,00 динара, за Субвенције за самозапошљавање 9.000.000,00 динара, за Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих 9.000.000,00 динара, Програм јавних радова - суфинансирање 2.000.000,00 динара, за Програм приправника за незапослена лица са средњим нивоом

квалификација 4.500.000,00 динара, Програм јавних радова-самофинансирање 5.500.000,00 динара, што укупно износи 34 милиона динара.

За реализацију програма и мера предвиђено је суфинасирање средствима из републичког фонда, по одобравању захтева јединици локалне самоуправе. Захтев Града Ниша за 2022. је одобрен и за Град је опредељено 14.411.764,70 динара. Локална самоуправа обезбедила је 15.000.000,00 динара за финансирање одређеног програма или мере.

У току 2021. године укупно је утрошено 58.750.564,24 динара за све програме и мере, што износи 96% реализације. Укупан број ангажованих лица по свим мерама је 281. Кроз програм јавних радова ангажовано је 26 лица, кроз програм субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих ангажовано је 94 лица, субвенције за самозапошљавање добило је 91 лице, кроз програм стручне праксе ангажовано је 30 лица, док је програм приправника са средњим степеном стручне спреме прошло 4 лица. Кроз програм јавних радова средствима из буџета Града Ниша у целости, уз техничку подршку Националне службе за запошљавање, ангажовано је 36 лица. С обзиром да је за програм приправника са средњим степеном стручне спреме било најмање интересовања, дошло је до прерасподеле средстава и иста су реализована за програме где је постојало веће интересовање и то за програм субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих и за субвенције за самозапошљавање. Кроз ЛАПЗ-ове градских општина такође су реализоване мере активне политике запошљавања, а компанија Леони упослила је више лица која су прошла обуку на захтев послодавца управо кроз сарадњу општине Палилула, НСЗ и послодавца. Реч је о теже упошљивим категоријама наших суграђана.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину („Службени лист Града Ниша“, број 124/2021), у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој; програм 3-Локални економски развој; програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања; функција 412-Општи послови по питању рада; на позицији 397; економска класификација 464-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 15.000.000,00 динара, извор финансирања 01-Приходи из буџета.

Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза између Града Ниша и Националне службе за запошљавање-Филијала Ниш у реализацији мера активне политике запошљавања, дефинишу се односи између партнера у реализацији мера. Након закључења Споразума приступа се реализацији мера активне политике запошљавања. Уколико би се у току реализације програма и мера предвиђених ЛАПЗ-ом, испоставило да не постоји интересовање за појединачне програме и мере, извршиће се другачија прерасподела средстава закључивањем Анекса споразума између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша. Закључивањем Анекса Споразума средства ће се преусмерити на оне програме и мере за које постоји највеће интересовање.

Програме и мере предвиђене Локалним акционим планом реализације Град Ниш преко Канцеларије за локални економски развој и уз активно учешће Локалног савета за запошљавање, у сарадњи са Националном службом за запошљавање – Филијала Ниш.

4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша

Национална служба за запошљавање ће током текуће године, средствима из републичког буџета, у складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године реализовати следеће програме и мере активне политике запошљавања:

1. Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање

- 2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере
- 3. Мере активног тражења посла
- 4. Додатно образовање и обука:
 - 4.1. Стручна пракса
 - 4.2. Приправништво за младе са високим образовањем
 - 4.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем
 - 4.4. Стицање практичних знања
 - 4.5. Обуке за тржиште рада
 - 4.6. Обуке на захтев послодавца – за незапослене
 - 4.7. Обука за потребе послодавца за запосленог
 - 4.8. Функционално основно образовање одраслих
- 5. Субвенционисано запошљавање и самозапошљавање:
 - 5.1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих - млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама; старији од 50 година који имају статус вишке запослених; Роми; особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи; дугорочно незапослени; жртве породичног насиља.
 - 5.2. Подршка самозапошљавању
 - 5.3. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства
- 6. Јавни радови и јавни радови за ОСИ
- 7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом, које се запошљавају под посебним условима
- 8. Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЛАПЗ).

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени националним акционим планом, које ће током 2022. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 97/09).

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће промовисати и пружати стручну помоћ у припреми и реализацији ових мера.

4.3. Привлачење инвестиција

Један од битних фактора бржег и континуираног економског развоја је обезбеђивање додатног капитала за улагање у економски развој као и привлачење директних инвестиција, пре свега на бази ресурса и потенцијала којима Град располаже и које је спреман да, у границама надлежности и ингеренције локалне самоуправе, понуди инвеститорима.

Због тога је промоција ресурса и брэндирање Града Ниша као атрактивног и пожељног места за улагање од великог значаја за укупни економски раст.

Привлачењу директних инвестиција доприноси и постојање значајних индустриских зона.

4.3.1. Формирање индустриских зона

У својини Града Ниша је инфраструктурно опремљена зона "Лозни калем" у Нишкој Бањи са планом да буде пословно-производно-трговински и туристичко-рекреативно-здравствено-пословни комплекс. У тој зони је реализована директна страна инвестиција са могућношћу

проширења, односно изградње друге фазе („Integrated MicroElectronics Incorporated“). Зона је инфраструктурно опремљена.

У плану је наставак развоја индустријске зоне на Булевару Димитрија Туцовића. Након реализације друге фазе компаније Leoni и запошљавања још већег броја људи, реализације прве фазе компаније Xingy, започело се и са припремама за реализацију друге фазе ове компаније као и нове кинеске инвестиције из области аутомотив индустрије - компаније Yusei. У првом кварталу 2022. године урађен је пројекат препарцелације саобраћајнице ради исходовања употребне дозволе. У току је израда проектне документације за саобраћајнице друге фазе. Нова кинеска компанија Yusei је започела процедуру прибављања неопходне документације за изградњу индустријског објекта, а уговором о недостајућој инфраструктури биће дефинисане обавезе уговорних страна у вези изградње саобраћајница, водовода и канализације и припадајуће расвете.

Потенцијална индустријска зона „Запад 1“ по плану представља пословно-производно-трговински комплекс, чија се атрактивност и конкурентност повећавају изградњом булеварске саобраћајнице у наставку улице Ивана Милутиновића западно према ауто путу али и саобраћајнице која ће повезати индустријску зону на Булевару Димитрија Туцовића са делом планиране радне зоне „Запад 1aZ“ у близини ранжирне станице "Поповац". У наредном периоду је планирано инфраструктурно опремање локације.

Почетком ове године Град Ниш је у сарадњи са Кабинетом председника Републике и Развојном агенцијом Србије отпочео припреме на формирању индустријске зоне „Север 2“ код Комренске петље на улазу у град.

Урбанистички план је донет, а предметном простору површине 85 хектара дефинисана је намена - пословно-производно-трговински комплекс и извршена је потпуна имовинска анализа.

У првом кварталу текуће године Канцеларија за локални економски развој је извршила процену анализе вредности недостајуће инфраструктуре за изградњу путне инфраструктуре, водоводне и канализационе мреже, електроенергетске и гасне мреже, као и износ експропријације земљишта за изградњу јавних саобраћајница (процењена вредност износи 62 милиона евра). На овај начин Град Ниш би добио потпуно опремљену индустријску зону за долазак нових инвеститора што ће бити од великог значаја за град Ниш и регион.

Неколико страних компанија је заинтересовано за одређене локације у оквиру ових зона и у контакту је са Развојном агенцијом Србије и Канцеларијом за локални економски развој.

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су у првом кварталу ове године отпочеле парцелацију јавних саобраћајница како би се створио услов да у наредној фази Република Србија финансијски подржи реализацију и изградњу недостајуће инфраструктуре. Напомена: У наведену процењену вредност није урачунат износ експропријације осталог грађевинског земљишта које је у приватној својини. такође је по плану пословно-производно-трговински комплекс где ће се у наредном периоду радити на припреми пројектне документације за потребе инфраструктурног опремања, решавања имовинско – правних односа и изградње, с обзиром на то да на поменутом подручју неколико страних компанија планира изградњу својих производно-пословних објеката.

4.3.1.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша

Влада Републике Србије је донела Уредбу о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања ("Сл. гласник РС", бр. 1/2019), која је ступила на снагу 19. јануара 2019. године.

Овом Уредбом ближе се уређују критеријуми, услови и начин привлачења директних улагања, вођења евиденције о одабраним подстицајима, као и друга питања од значаја за привлачење директних улагања.

Уредбом је дефинисано шта се подразумева под: директним улагањима, инвестиционим пројектом, улагачем, корисником средстава подстицаја, малим привредним субјектом, средњим привредним субјектом, а шта под великим привредним субјектом. Такође, дефинисано је шта су улагања у материјална и нематеријална средства, нови запослени повезани са инвестиционим пројектом, јединствени инвестициони пројекат, степен развијености јединице локалне самоуправе у којој се реализује инвестициони пројекат, период реализације инвестиционог пројекта, уговорена зарада, опрема која се увози по основу улога улагача, опрема коју велико привредно друштво увози по основу улога улагача, а који је корисник средстава по уговору о додели средстава подстицаја, услуге сервисних центара и подршка пословним операцијама. Истовремено, уредбом је прецизирano шта су оправдани трошкови.

Уредбом се ближе одређује:

1. Висина средстава подстицаја и право на учешће у поступку доделе средстава подстицаја:

- Извори и намена средстава за привлачење директних улагања,
- Право на учествовање у поступку доделе средстава,
- Изузимање од права на доделу средстава,
- Привредна друштва којима се могу доделити средства,
- Максимални дозвољени износи средстава.

2. Дозвољеност доделе и услови за доделу средстава:

- Средства се могу доделити за инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања у материјална и нематеријална средства износе најмање 500.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 50 нових запослених на неодређено време односно отварање најмање 50 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву групу;
- Услови за доделу средстава
- Рок за реализацију инвестиционог пројекта
- Критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката

3. Врста и висина средстава која се могу доделити

- Подстицаји за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом
- Подстицаји за оправдане трошкове улагања у основна средства
- Додатни подстицаји за радно интензивне пројекте.

За Град Ниш, који је разврstan у прву групу развијености, могу се доделити врста и висина средстава и то:

- **За подстицај за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом**

Кориснику средстава који отвори нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, одобравају се средства у висини од 20% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе, а у максималном износу од 3.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту.

- **За подстицај за оправдане трошкове улагања у основна средства**

Кориснику средстава који реализује инвестициони пројекат у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа средстава из члана 13. ове уредбе у висини до 10% оправданих трошкова улагања у основна средства.

• **Додатни подстицаји за радно интензивне инвестиционе пројекте**
Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 10% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 200 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 15% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 20% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 1000 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује се у непсолутном износу, при чему не сме да пређе горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

4.3.1.2. Улагања од посебног значаја за Републику Србију

Улагање од посебног значаја за Републику Србију јесте:

- улагање чијим би се спровођењем битно утицало на унапређење конкурентности привредне гране или сектора у Републици Србији или њен равномеран регионални развој или којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у прву или другу груну према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје;
- улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних пристрета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкуренције. Одлуку којом се утврђује развојни приоритет јединице локалне самоуправе доноси скупштина или веће јединице локалне самоуправе, а ако се улагање реализује на територији више јединица локалне самоуправе одлуком коју доносе највећи органи тих јединица локалне самоуправе утврђује се заједнички развојни приоритет уз извршено ириказовано мишљење Агенције;
- улагање на основу усвојених билатералних споразума.

На улагања од посебног значаја примењују се критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката из члана 12 ове уредбе.

За улагања од посебног значаја средства се додељују на основу оправданих трошкова бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом или оправданих трошкова улагања у основна средства или комбинацијом ове две методе обрачуна оправданих трошкова, под условом да тако израчунати износ средстава не прелази најповољнији износ који произилази из примене једног или другог метода обрачуна.

Износ средстава за улагања од посебног значаја не сме премашити горњу границу до које је дозвољено доделити државну помоћ у складу са чланом 8. ове уредбе и правилима за доделу државне помоћи.

Канцеларија за локални економски развој ће у складу са Законом о улагањима и дефинисаним надлежностима промовисати могућности за коришћење расположивих средстава и постојеће механизме подршке у складу са Уредбом оодређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања, пружати административно-техничку и стручну подршку заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом. Град Ниш неће из буџета издвајати средства за ове намене.

4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности

4.3.2.1. Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта са накнадом или/и без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта прописано је Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – испр. 64/10 – одлука УС 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС 50/2013 – одлука УС 98/13 – одлука УС 132/14 и 145/14), а реализује се путем Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услови, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, бр. 88/15, бр. 46/17 и бр. 30/18).

У складу са чл. 1. наведене уредбе ближе се прописују услови, начин и поступак под којима се врши размена грађевинског земљишта у јавној својини, начин и услови за улагање грађевинског земљишта ради остваривања јавно-приватног партнериства, услови, начин и поступак под којима се може отуђити грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, када се ради о испуњавању уговорних обавеза насталих до дана ступања на снагу закона којим се уређује планирање и изградња, по основу уговора у коме је Република Србија једна од уговорних страна, када се ради о међусобном располагању између власника грађевинског земљишта у јавној својини, као и када се може отуђити или дати у закуп грађевинско земљиште по цени, односно закупнини која је мања од тржишне цене, односно закупнини или отуђити или дати у закуп без накнаде, када се ради о реализацији пројеката за изградњу објекта од значаја за Републику Србију, као и услове и начин под којима јединица локалне самоуправе може отуђити неизграђено грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, ако се ради о реализацији инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој.

Град Ниш и КЛЕР ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру и неће из буџета издвајати средства за ове немене.

Предмет отуђења или давања у закуп је неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини, осим у случају размене, када је предмет отуђења и изграђено и неизграђено земљиште у јавној својини.

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта спроводи се путем јавног огласа или јавним надметањем.

Размена непокретности се такође сматра отуђењем грађевинског земљишта.

Тржишна вредност грађевинског земљишта се утврђује у складу са законом којим се уређује јавна својина.

Државну помоћ у конкретном случају представља вредност отуђеног грађевинског земљишта, односно разлика закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнице.

4.3.2.2. Поступак отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнице или без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнице или без накнаде, на коме је власник аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, спроводи орган кога одреди аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и овом уредбом.

Предмет отуђења, односно давања у закуп испод тржишне цене, односно закупнице или без накнаде је катастарска парцела, односно катастарске парцеле неизграђеног грађевинског земљишта.

Ако је пре отуђења потребно спровести препарцелацију, односно парцелацију, заинтересовани субјект може финансирати израду пројекта препарцелације, односно парцелације, уз сагласност власника грађевинског земљишта у јавној својини. У случају да заинтересовани субјект не буде изабран као најповољнији понуђач, трошкове поступка препарцелације, односно парцелације том субјекту надокнађује најповољнији понуђач.

Услови и начин отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнице или без накнаде, врши се у складу са Уредбом.

Ради остваривања јавно-приватног партнериства, неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини може се дати у закуп без накнаде приватном партнеру на рок на који је закључен јавни уговор, на начин и под условима садржаним у Закону о јавно - приватном партнериству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11).

Давање непокретности у закуп, односно на коришћење реализује се у складу са Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда ("Службени гласник РС", број 16 од 5. марта 2018).

4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања

Чланом 17. Закона о улагањима („Службени гласник РС“, бр.89/2015 и 95/2018) је предвиђено да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде

повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Мере за подстицање конкурентности из члана 17. Закона о улагањима садрже нарочито следеће елементе:

- опредељивање органа, као јединице за подршку улагањима из члана 15 овог Закона
- јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја
- успостављање транспарентних механизама сталне комуникације и сарадње са привредом
- поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања
- уравнотежавање локалног тржишта рада
- развој комуналне и локалне економске инфраструктуре
- коришћење информационе и комуникационе технологије у циљу остваривања ефикасније комуникације
- прописивање локалних олакшица и подстицаја на основу локалних стратешких докумената.

Стандарде повољног пословног окружења одређује министар надлежан за послове привреде.

У складу са чланом 20. Закона о улагањима, јасно су дефинисани субјекти подршке улагањима, а један од субјекта је и јединица локалне самоуправе преко јединице за локални економски развој и подршку улагањима.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2 је уређен делокруг рада Канцеларије која између остalog обавља послове припрема и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Град Ниш инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, а они представљају начин на које се државна помоћ додељује одређеном привредном субјекту, односно начин на који се одређена државна помоћ остварује и спроводи.

Тренутно су различитим одлукама Града Ниша дефинисани механизми и могућности за коришћење финансијских подстицаја на територији Града Ниша у погледу плаћања локалних такси, накнада и доприноса. Доношењем одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања на првом месту биће дефинисани сви расположиви подстицаји, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности из Одлуке.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима, у складу са Законом о улагањима, истовремено промовише распоређивање средстава, пружа административно-техничку и стручну помоћ и надлежна је за припрему и спровођење Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

4.3.4. Директне инвестиције

Град Ниш је, као један од могућих начина достицања циљева локалног економског развоја, изабрао и привлачење инвестиција захваљујући свом повољном географском положају, квалифицираној радној снази, планској документацији којом располаже, инфраструктури али и ефикасној администрацији.

У складу са Законом о улагањима послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима управо обавља Канцеларија за локални економски развој. Канцеларија за локални економски развој бави се подстицањем привлачења улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача и пружа стручну помоћ и подршку улагачу да улагање реализује. Исто тако, у циљу привлачења улагања успешно сарађује са надлежним републичким, регионалним и локалним институцијама из области економског развоја, пословним удружењима и цивилним сектором, а посебно са Развојном агенцијом Србије. Практично, Канцеларија је на себе преузела све професионалне и оперативне послове у вези са стварањем услова за привлачење нових инвестиција и прикупљање информација које се тичу локалног инвестиционог амбијента. Осим тога, Канцеларија се бави промоцијом инвестиционих потенцијала Града, директном подршком реализацији инвестиционих пројеката али и постинвестиционом подршком (aftercare) а све у циљу пружања ефикасне подршке инвеститору приликом улагања. Канцеларија реализује и мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике. Поред послова на идентификацији и прикупљању свих неопходних информација, вођења база података, локација, реализованих инвестиција и инвестиција у поступку реализације, Канцеларија за локални економски развој, када су потенцијалне инвестиције у питању, улаже исту енергију и рад као код пројеката који су у реализацији. Канцеларија одговара на сваки упит, прикупља информације о потенцијалним локацијама, и припрема потребне информације о поступку, капацитетима, трошковима и евентуалним подстицајима за реализацију, организује време за посету, обилазак, презентује инвестиционе потенцијале града и др.

Успешност досадашње сарадње са инвеститорима најбоље се огледа у броју отворених нових радних места, као и у максимално скраћеном времену потребном за реализацију greenfield и brownfield инвестиција. Оне се реализује кроз константну комуникацију Канцеларије која остварује контакте са представницима домаћих и страних инвеститора и Града, што укључује сарадњу са свим надлежним управама и службама, јавним предузећима и Националном службом за запошљавање.

Канцеларија је до сада успешно реализовала бројне инвестиције које су као резултат дали нове фабрике у Нишу у којима је посао нашло близу 10.000 радника, уз још око 4.000 нових радних места у периоду до коначне реализације пројеката.

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој тренутно раде на више од 70 потенцијалних инвестиционих пројеката.

У току је реализација пројеката као што су:

1. XINGYU AUTMOTIVE LIGHTING

Инвеститор из Кине који се бави производњом ЛЕД расвете фарова за познате автомобилске производијаче је реализовао прву фазу greenfield инвестиције у износу од 60.000.000,00 € а планирано је запошљавање до 1.000 радника у току петогодишњег периода.

Грађевинска дозвола за изградњу фабрике је издата у марту 2020. године када су званично и отпочели радови на изградњи. Током 2020. године Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су кординисали и управљали овим пројектом који је у фебруару 2020. године Закључком Владе Републике Србије проглашен пројектом од националног значаја.

Град Ниш је у року изградио недостајућу инфраструктуру на локацији, саобраћајницу, осветљење, водовод и канализацију. У марту 2021. године завршена је изградња фабрике, а компанији је издата дозвола за пробни рад, док се издавање употребне дозволе очекује у наредном периоду.

Започета је реализација друге фазе а инвеститор је прибавио земљиште. Тренутно се ради пројектовање саобраћајница са комплетном припадајућом инфраструктуром, након чега ће Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој прибавити све потребне дозволе чиме ће се створити услови за аплицирање ка ресорном министарству и Влади Републике Србије за доделу финансијских средстава за изградњу недостајуће инфраструктуре како би се комплекс у потпуности завршио.

2. YUSEI

Компанија из Кине, добављач је компоненти за фабрику „Xingyu“ а основна делатност им је производња пластичних компоненти за унутрашњост аутомобила. Планирана је реализација инвестиције у две фазе.

Укупна вредност инвестиције је 20 милиона евра. У току су припремне радње за почетак реализације „greenfield“ инвестиције, која подразумева изградњу прве фазе, производног објекта површине 15 000м² у непосредном окружењу компаније „Xingyu“.

Друга фаза пројекта је изградња производни објекат од 10 000м². Планирани број радника је 150 у првој фази и 150 радника у другој фази.

Инвеститор је регулисао имовинско-правне односе и поднео захтев за издавање локацијских услова. Према динамици ће до краја II квартала ове године обезбедити пројектну документацију и све дозволе за изградњу тако да се почетак изградње очекује почетком III квартала 2022. године.

3. PALFINGER

Аустријска компанија је у завршним преговорима са Владом РС, Развојном агенцијом Србије и Градом Нишом у вези републичког земљишта површине око 7ха које се налази у непосредој близини фабрике Zimtobel. Компанија жели да изгради фабрику за производњу машинских делова и употреби 375 радника. Вредност инвестиције је 35 милиона евра.

У другом кварталу 2022. године очекује се потписивање уговора са Владом РС и Развојном агенцијом Србије у вези доделе субвенција државне помоћи а након тога почетак реализације инвестиције у нашем граду.

Пројекат компаније Palfinger је Закључком Владе Републике Србије бр. 351-2439/2022-1 од 24. марта 2022. године проглашен пројектом од значаја за Републику Србију.

На локацији Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су започеле израду пројектне документације за недостајућу инфраструктуру, како би након тога, у што крајем року, прибавили све неопходне дозволе за изградњу чије ће се финансирање обезбедити из буџета Републике Србије.

4. MILŠPED

Домаћа компанија "Милшиед" је започела реализацију велике логистичке развојне зоне на аеродрому и интермодалног логистичког центра.

Вредност инвестиције сквирно износи 12.000.000,00 €.

Компанија је југозападно од аеродрома према селу Поповац формирала комплекс и започела радове. Поред кофинансирања израде Плана детаљне регулације за предметно подручје из 2020. године, инвеститор је започео финансирање и пројектовање за изградњу недостајуће инфраструктуре.

Пројекат је отиоцео са реализацијом и то у три фазе:

- Изградња интермодалног терминал за контейнере (I фаза),
- изградња магацинског простора од 15.000 м² (II фаза),
- изградња складишног простора од 15.000 м² са колосеком (III фаза).

Канцеларија за локални економски развој је од самог почетка укључена у реализацију овог пројекта а током 2022. године пружала је подршку за спровођење плана и издавање неопходних дозвола за изградњу II фазе, као и полагање електроенергетских каблова, реконструкције постојеће ТС и изградње приступних саобраћајница.

Канцеларија ће наставити да прати ову инвестицију и пружи су неопходну подршку пројекту који је од великог значаја за град Ниш и регион с обзиром на то да ће овај логистички центар бити највећи у овом делу Србије.

5. SUPERNOVA

Аустријска компанија која у својини поседује око 31.590m² земљишта на углу Булевара Никола Тесла и Булевара Хероја са Кошара.

Инвеститор је Писмом о намерама изразио заинтересованост да изградију тржног центра.

Вредност инвестиције је процењена на 12 милиона евра а планирано је запошљавање 400 радника, индиректно до 1.000.

Инвеститор је да извршио размену и купио земљиште које је у својини Града Ниша и тако формирао јединствени комплекс.

У складу са Планом генералне регулације израдио урбанистички пројекат са предлогом парцелације који је од стране стручне Комисије за планове усвојен.

Инвеститор је прибавио локацијске услове а у првом кварталу 2022. године се очекује прибављање грађевинске дозволе и пријава радова.

У току другог квартала 2022. године очекује се почетак изградње објекта и недостајуће инфраструктуре.

6. INTEGRATED MICRO ELECTRONICS (IMI)

Канцеларија за локални економски развој и пројекте водила је и континуирано прати реализацију инвестиције компаније Integrated Microelectronics Incorporated, вредне 32.329.000,00 евра, као и развој ове фабрике у Нишу. Фабрика тренутно упошљава 360 радника, али се очекује запошљавање укупно 1250 људи. Након што је руководила комплетним пројектом реализације инвестиције, КЛЕР је наставила да обављала редовне „after care“ активности попут организовања састанака менеџмента компаније, Града и потенцијалних нових инвеститора у компанији ради добијања комплетних информација о току реализације једног инвестиционог пројекта у Нишу из прве руке инвеститора. У 2022. години Канцеларија за локални економски развој наставља да прати реализацију инвестиције у циљу проширења постојећих активности, обзиром да је компанија IMI виртуелни члан Научно-технолошког парка Ниш те да је заинтересована да инвестира озбиљна средства у области Power Module Assembly Plant због чега се налази у поступку избора локације за реализацију пројекта. Чињеница је да је један од кључних елемената који ће утицати на избор локације расположивост кадрова из области електронике, физике и материјала, те у сарадњи са Универзитетом и повезивањем са факултетима и успостављању сарадње радиће се у наредном периоду.

Реализацијом напред наведеног, створиће се нови услови за диверсификацију постојеће производње, укључивање постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, иницирању сарадње компаније и градских и републичких предузећа и установа, решавању текућих проблема у пословању.

7. JOHNSON ELECTRIC

Након успешно реализоване прве и друге фазе, као и треће „А“ фазе и изграђених 25.000 m² производног простора, паркинга, надстрешнице и резервоара, односно постројења за азот, у току су припремне радње за почетак реализације треће „Б и Ц“ фазе. Као и за претходне две фазе, Канцеларија је задужена да прати и координише процедуре за реализацију треће „Б и Ц“ фазе које подразумевају изградњу нове фабрике површине 16.000m². Процењена вредност инвестиције је 50.000.000 евра у наредних пет година. У фабрици је тренутно 2.200 запослених, од укупно планираних 3.400 радних места, након реализације свих фаза. КЛЕР је пратила процедуру изrade и усвајања урбанистичког пројекта, спровођење пројекта парцелације и уписа у РГЗ. Такође, Канцеларија је пружила подршку ради реализације пројекта изградња магацина за смештај запаљивих материја.

У наредном периоду компанија планира изградњу новог објекта а Град Ниш ће бити европски дистрибутивни и производни центар ове компаније и највећа фабрика у овом делу света.

Канцеларија за локални економски развој наставиће да ради на охрабривању за унапређење постојећих активности, обзиром да је компанија заинтересована за проширење својих капацитета у непосредној околини своје фабрике чиме ће стварити услови да у складу са урбанистичко - планском документацијом инвеститор реализује своје планове а што ће довести до диверсификације постојеће производње, укључивање постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, решавање текућих проблема у пословању итд.

8. LEONI

Канцеларија за локални економски развој Града Ниша од почетка прати реализацију инвестиције немачке компаније LEONI BORDNETZ – SYSTEME GMBH у Нишу. Компанија послује на 8,4 хектара у индустриској зони „Запад“, КП дом. У нишком Леонију тренутно ради 1895 радника, док је планирани број радника 2200. Фабрика у Нишу се бави производњом кабловских сетова за купца BMW, производњом електричних уређаја и склопова. Вредност инвестиције је 22.000.000,00 €.

КЛЕР је координисала активностима на измештању 35kV кабла из комплекса инвеститора и изградњи нове трафо станице 35/10kV која је омогућила прикључење нове фабрике али и оспособила ширу индустриску зону која ће омогућити долазак других потенцијалних инвеститора на овом подручју а све у сарадњи са ЕПС-ом и Заводом за урбанизам. Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада и овог инвеститора у нашем граду.

9. ZUMTOBEL GROUP

Канцеларија за локални економски развој руководила је комплетном реализацијом инвестиције аустријске компаније Zumtobel Group која је отворила своју прву фабрику у Нишу на површини од 40 000 квадратних метара.

Компанија послује кроз два ентитета: Zumtobel СРБ у коме ради 472 радника и Tridonic који запошљава 221 радника. Очекује се да ова компанија запосли укупно 1.100 радника. Укупна вредност инвестиције је 30 милиона евра.

Канцеларија је радила на прибављању решења о одобрењу за извођење радова реконструкције објекта и координисала доношење одлуке о изради Студије и процени утицаја на животну средину и заједно са градом обезбедила радове на реконструкцији постојеће саобраћајнице са источне стране комплекса.

Канцеларија одржава континуирану комуникацију са инвеститором, посредник је у решавању свих њихових захтева у најкраћим роковима. Инвеститор је најавио проширење и доградњу постојећег објекта у источном делу парцеле на чemu ће се радити у наредном периоду уз подршку Канцеларије.

У току 2022. године Канцеларија за локални економски развој наставиће да пружа подршку инвеститору у решавању текућих проблема и да иницира проширење постојећих активности.

10. SPINTEC PRECISION

Инвеститор "Spintec Precision" из Хонг Конга започео је производњу металних делова и зупчаника за потребе компаније "Johnson Electric".

У комплексу фабрике "Јастребац" инвеститор је у поступку лизинга изнајмио складиште површине 1.250 m² са припадајућом земљом на две године са могућношћу продужетка и куповине објекта и земљишта.

Вредност инвестиције је 6.600.000,00 €.

Компанија намерава и проширење и изградњу још једног производног објекта на преосталом делу парцеле, чиме ће повећати капацитет производње и отворити до 50 нових радних места.

У наредном периоду, очекује се изградња саобраћајнице према важећем урбанистичком плану која ће повезати Булевар Хероја са Кошара и индустријски комплекс у коме инвеститор егзистира чиме ће се омогућити повезивање фабрике на градску канализациону мрежу што ће инвеститору омогућити проширење капацитета и упостављавање нове радне снаге (тренутно инвеститор запошљава 75 радника).

11. ЕМС - ЕПС – ГРАД НИШ

Електромреже Србије у сарадњи са Електропривредом Србије – Огранак Ниш и Градом учествују у заједничком праћењу и реализацији пројекта изградње мешовитог прикључног високонапонског вода за ТС Ниш 6.

Ово је први пројекат у Србији који се ради на полагању двоструког мешовитог високонапонског вода 2x110kV од стране Електромрежа Србије од ТС Ниш 2 – ТС Ниш 6 у дужини од 3,5km.

Влада Републике Србије је утврдила јавни интерес за овај објекат. Елаборати експропријације су израђени а захтеви за експропријацију су поднети Граду Нишу. Процес екпропријације је у завршној фази.

Одржан је јавни увид, јавна презентација и јавна расправа за Студију о процени утицаја на животну средину а од стране Министарства заштите животне средине издате су све потребне сагласности на студију.

Завршена је комплетна техничка документација и издата грађевинска дозвола за изградњу од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Завршен је тендер и избор извођача радова тако да се ускоро очекује пријава радова и почетак изградње на полагању каблова.

Реализацијом овог пројекта решеће се вишедеценијски проблем напајања електричном енергијом већег дела града а многи инвеститори који су резервисали своје капацитете у ширем центру и изградили стамбене и пословне објекте добиће струју.

12. FAZI D.O.O.

Домаћа компанија за производњу електронских уређаја, софтверских производа и ЛЕД дисплеја. Послује у радној зони Север, у објекту који је у својини компаније.

Инвеститор је, због проширења капацитета, формирао нову грађевинску парцелу пројектом препарцелације, израдио проектно – техничку документацију и прибавио све неопходне дозволе за реконструкцију и дограмању постојећих објеката.

Инвеститор планира да у току 2022. године упосли 50 IT инжењера.

Вредност инвестиционих радова: 500.000,00 до 1.000.000,00 €.

У наредном периоду очекује се почетак изградње а Канцеларија за локални економски развој ће пратити реализацију планиране инвестиције и пружити сву неопходну подршку.

13. XXXL LESNINA & MOMAX

Компанија послује у области трговине и пословања. Инвестиција се односи на изградњу пословно - трговинског објекта. Вредност инвестиције 15.000.000,00 €.

Инвеститор у свом власништву има земљиште северно од "ЕКО" пумпе које належе на Булевар Николе Тесле.

Површина планираног објекта је око 30.000 m².

Урбанистички пројекат за урбанистичко - архитектонску разраду локације за изградњу пословно - трговинског објекта на Булевару Николе Тесле усвојен је и потврђен 30.01.2019. године. У току 2020. године инвеститор је завршио процес провођења парцелације и уписа у Републички геодетски завод и решио имовинске односе.

Након реализованог објекта у Новом Саду и завршетка радова на објекту у Београду, у 2022. години очекују се активности на прибављању свих неопходних дозвола за изградњу објекта и израда техничке документације. Почетак изградње планиран је за 2023. годину.

14. YOUCHENG

Компанија из Кине, из области аутомобилске индустрије и стратешки добављач компаније „Xingyu“, планира отварање производног постројења у Граду Нишу.

Прва фаза: изнајмљивање дела објекта „Xingyu“ фабрике

Друга фаза: потражња земљишта за реализацију greenfield инвестиције - изградња сопствене фабрике.

Вредност инвестиције 15.000.000,00€, а број нових радних места је до 200.

Канцеларија за локални економски развој ће у 2022. години у потпуности бити укључена и пратити реализацију инвестиције.

15. QUALIS Electronics – SIE

QUALIS Electronics д.о.о. је аустријска компанија која већ послује у комплексу некадашње Електронске индустрије а заинтересована је за изградњу фабрике на greenfield локацији у индустријској зони Доње Међурово у Нишу (локација бившег инвеститора Dytech из Италије). Са власником бившег инвеститора, фирмом Sumi Rico Јапан инвеститор је сачинио предуговор чиме је потврђена намера за инвестицију у објекат површине 9.253,21 м².

За реализацију инвестиције је неопходно земљиште које је у власништву Града у индустријској зони Доње Међурово у Нишу (локација бившег инвеститора Dytech из Италије) површине 25.827 м² без накнаде или по повољнијој цени од тржишне како би инвестиција била економски исплатива, а Граду Нишу, са друге стране, донела бенефит кроз новог послодавца који ће обезбедити додатно запошљавање и приходе. Уз земљиште, потребна је и сва недостајућа инфраструктура и дозволе како би се отпочело са изградњом објекта. На седници Градског већа, фебруара 2020. године, усвојен је Закључак којим се наложило Канцеларији за локални економски развој да у сарадњи са инвеститором уради предлог Елабората о отуђењу грађевинског земљишта у јавној својини без обавеза плаћања накнаде, након чега следи евентуално усвајање на Скупштини Града.

Инвеститор се писмом о намерама обратио Градоначелници Ниша, Канцеларији за локални економски развој и надлежној Управи за имовину и одрживи развој а у наредном периоду следи решавање имовинско – правних односа као и подршка реализацији пројекта.

Инвеститор планира такође проширење инвестиције – изградњу новог објекта за производњу на садашњој локацији у некадашњем комплексу Електронске индустрије а са припремама ће отпочети у току ове године.

16. SHINWON/ YURA ELTECH

Канцеларија за локални економски развој координира и прати процес добијања неопходних дозвола за реконструкцију објекта компаније Shinwon који је у току и према динамици биће завршен у првој половини 2022. године. Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада и овог инвеститора у нашем граду, посредује у процедуре добијања решења о одређивању кућног броја у Републичком геодетском заводу, измене урбанистичког плана као и свих осталих текућих питања.

17. CLEAN EARTH CAPITAL

Америчка компанија CLEAN EARTH CAPITAL реализује пројекат изградње станова за припаднике снага безбедности према Уговору и Анексу уговора са Министарством одбране Републике Србије и Града Ниша. Део пројекта је реализован - три ламеле са стамбеним јединицама (око 7.000 м²) и партерно уређење. Пројекат назван "Нови Ниш" има инвестициону вредност од 167.000.000,00 €.

До сада је инвеститор уложио око 8.500.000,00 €.

Инвеститор је имао обавезу да испоручи Граду 21.000 м² бруто грађевинске површине стамбеног простора. Након вишегодишњег проблема, ангажовањем Града, станови су према Уговору у својини Града Ниша, пренети Министарству одбране.

Инвеститор је прибавио дозволе за изградњу нових стамбених објеката и поставио камен темељац. Такође, прибавио је дозволе и за изградњу других садржаја у оквиру комплекса као што су тржни центар и пословна кула.

У наредном периоду Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој учествоваће у праћењу и подршци овом пројекту.

18. ЧЕШКО – БЕЛГИЈСКИ ИНВЕСТИТОР

Велика чешко-белгијска компанија је отпочела припреме на локацији југозападно од регионалног пута Р-214, у радној зони "Север 2".

Делатност компаније је развој и изградња логистичких паркова и најпознатији је европски developer.

У току десетогодишњег инвестиционог периода планира се инвестиција вредности око 40 милиона евра, а биће отворено 500 нових радних места.

Индустријски парк Ниш планиран је на површини од 150.000м², са укупно 68.000м² под објектима.

Компанија је заинтересована и за проширење наредних фаза у радној зони "Север 2".

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су покренули процедуру парцелације јавних површина након чега следи поступак експропријације земљишта.

Кабинет председника Републике и Развојна агенција Србије су укључени у реализацију овог пројекта и у завршној фази су припреме за потписивање Меморандума о разумевању.

Канцеларија за локални економски развој је извршила комплетну финансијску анализу цене коштана изградње недостајуће инфраструктуре, а у координацији са Кабинетом председника Републике и Развојном агенција Србије планирано је инфраструктурно опремање и изградња.

4.3.5. Потенцијалне инвестиције

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој константно преговарају са више потенцијалних домаћих и страних инвеститора који разматрају Ниш као место за реализацију свог улагања. Набројаћемо само неке од њих: DMV из Ниша, CTP INVEST - чешко-белгијска компанија, DT TECHNOLOGY GROUP из Турске, затим аустријска компанија HERZ FENIKS, YUGOIMPEX - Србија, EBV electronic - USA, ZHONG YING и C – AUTO из Кине, JORIS IDE из Енглеске, ROKA REFRACTORY из Грчке, MOEHRINGER из Немачке, BENLIAN FOODS - Србија, BOCHUNG из Швајцарске, CHERVON – AUTO и HAITIAN из Кине, потенцијални инвеститори из Француске, Италије, Египта, Чешке, Аустрија, Немачке, Кине и других земаља Европске уније и Азије.

5. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину ("Службени лист Града Ниша", број 124/2021), Финансијским планом за реализацију свих мера и активности планирана су средства у буџету Града Ниша.

За реализацију мера предвиђена су следећа средства:

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 394, економска класификација 454 - "субвенције приватним предузетима", планирана су средства у износу од 11.000.000,00 динара, с тим што је за реализацију пренетих обавеза из 2021. године резервисано 900.000,00 динара, тако да планирана средства за меру 4.1.1.1. износе 5.100.000,00 динара а за меру 4.1.1.2. износе 5.000.000,00 динара. Град Ниш задржава право да у току реализације Програма врши прерасподелу средстава предвиђених за реализацију наведених мера, у случају недовољног односно повећаног интересовања по мерама, на основу Решења Градоначелника, у оквиру средстава предвиђених буџетом Града Ниша а на предлог Канцеларије за локални економски развој.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, позиција 392, економска класификација 424 – „специјализоване услуге“, планирана су средства у износу од 2.687.000,00 динара за реализацију Форума напредних технологија.
- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 397; економска класификација 464 - Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројекта са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 15.000.000,00 динара.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2022. ГОДИНУ

Преглед очекиваних ефеката по мерама:

6.1. Подстицање конкурентности

6.1.1. Мера подршке за микро и мала предузећа и предузетнике/стартап тимове у виду државне помоћи мале вредности имаће ефекте на унапређење конкурентности кроз:

- унапређење пословања и развој нових производа,
- увођење иновативности у процес производње,

6.1.2. Организацијом 6. Форума напредних технологија вршиће се повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија. Ствариће се услови за успостављање ланаца снабдевача великих, присутних компанија у Нишу и сектора ММСПП-а у циљу подстицања конкурентности, привлачења нових инвестиција и отварања нових радних места, као и промоције града и региона и јачање овог сектора као конкурентног и перспективног дела привреде.

6.1.3. Доделом награда најуспешнијим компанијама вршиће се промоција предузетништва и најуспешнијих фирм које послују у нашем граду, уз напомену да се награде додељују на основу званичних података, као и на основу предлога релевантних институција и удружења.

6.1.4. Промоцијом расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања вршиће се подршка економском развоју путем широког спектра услуга. КЛЕР ће пружати стручну помоћ у промовисању мере.

6.1.5. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша- унапређење туристичке инфраструктуре и објеката у циљу унапређења конкурентности града у области туристичких дестинација и повећања туристичког промета.

6.1.6. Подстицање развоја пољопривреде - модернизација пољопривредне производње и јачање производне конкурентности, повећање квалитета производње, увођење нових технологија и иновација, очување производње традиционалних производа...

6.1.7. Нефинансијска подршка почетницима у пословању, коју спроводи Акредитована Регионална развојна агенција Југ, кроз пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг, унапредиће потенцијале привредника и допринеће постизању бољих пословних резултата.

6.2. Подстицање запошљавања

Реализацијом ове мере биће омогућен пораст броја (само)запослених лица, броја лица са успешном положеним стручним и приправничким испитом оспособљеним за посао, броја новозапослених након истека субвенција, као и запошљавање особа са инвалидитетом под посебним условима.

6.3. Привлачење инвестиција

6.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директивних улагања на територији Града Ниша – константнаподршка

заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом у циљу отварања нових радних места.

6.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак резмене непокретности - КЛЕР ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру у циљу изградње објекта којима се унапређује локални економски развој и у циљу повећања запошљавања.

6.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања - биће дефинисани све врсте подстицаја, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности.

6.3.4. Инфраструктурно опремање локација за реализацију инвестиција – унапредиће се примарна и секундарна инфраструктура и приступ локацијама у циљу повећања конкурентности локација и побољшања услова пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

6.3.5. Промоцијом привредних потенцијала повећаће се број заинтересованих инвеститора за улагања на територији града.

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину објавити у "Службеном листу Града Ниша".

Број: 08-431/2022-2-02
У Нишу, 31.5.2022. Године

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

